PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 212 (8000)

TRST, sobota, 11. septembra 1971

PREDLOGI KOMISIJE EGS ZA REŠITEV SEDANJIH DENARNIH TEŽAV

Obnoviti stalno pariteto valut med državami gospodarske skupnosti

O tem bo razpravljal ministrski svet šesterice 13. t. m. v Bruslju

BRUSELJ, 10. — Izvršna komisija Evropske gospodarske skupnosti je na današnji seji sestavila predloge, o katerih bo razpravljal ministrski svet, ki se bo sestal v Bruslju 13. t. m. Predlogi se nanašajo na začasno rešitev denarnih težav članic gospodarske skupnosti, ki jih je povzročil Nixonov ukrep o nekonvertibilnosti dolarja. Predlogi so bili sestavljeni na osnovi kompromisa, ki ga je komisija predložila ministrskemu svetu na zadnjem zasedanju.

Glasnik komisije Olivi je naglasil, da se je gospodarska skupnost znašla pred denarnimi, trgovinskimi in gospodarskimi vprašanji, ki jih je treba rešiti v najkrajšem času, ali pa v bližnji prihodnosti. Zato komisija meni, da je treba vsa ta vprašanja začeti globalno reševati. Toda sedanji predlogi komisije, je dejal Olivi, se omejujejo samo na denarno vprašanje. Pri tem komisija meni, da je treba denarne težave rešiti v okviru mednarodnega denarnega sklada, trgovinskega vprašanja pa v okviru mednarodnega sporazuma o trgovini (GATT).

Po mnenju komisije, Evropska gospodarska skupnost bi morala dati pobudo za novo ureditev stalnih menjalnih tečajev valut visoko industrializiranih držav. Kljub temu pa bi morala upoštevati koristi držav v razvoju.

Glede ukrepov, ki jih je treba nujno sprejeti, komisija v svojih predlogih svetuje ministrskemu svetu vrnitev na stalno pariteto valut evropske šesterice z možnostjo določenega nihanja v odnosu do ostalih držav. Komisija ugotavlja, da je treba preprečiti ovire v urejenem razvoju trgovinskih in plačilnih izmenjav med šesterico. Za dosego tega in v današnjem položaju, je rečeno v predlogih, sedaj ni važna uradna pariteta prijavljena mednarodnemu denarnemu skladu, temveč so važni dejanski menjalni odnosi med valutami gospodarske skupnosti.

Poleg tega komisija predlaga ustanovitev denarnega solidarnega sklada med šestimi članicami, kar bi predstavljalo avtonomijo skupnosti na denarnem področju.

V Beli hiši sestanek Nixon-sindikati

NEW YORK, 10. — Po včerajšnjem govoru na skupnem zasedanju obeh zbornic, je Nixon danes začel posvetovanja z glavnimi predstavniki sindikatov in proizvajalcev, da se neposredno seznani z njihovimi stališči o «novi gospodarski politiki ZDA», ki jo je začel izvajati z gospodarskimi in finančnimi ukrepi 15. avgusta. Ta posvetovanja bodo ameriškemu predsedniku koristila tudi za sestavo novih stabilizacijskih ukrepov, ki bi morali stopiti v veljavo po 13. novembru, ko bo padlo zamrznjenje cen in plač.

Politični opazovalci v Washingtonu menijo, da demokratska večina v senatu in zbornici ne bo zavrnila v celoti Nixonove «nove gospodarske politike», temveč bo v obeh zbornicah skušala spremeniti vladne predloge ter izglasovati nove davčne olajšave v korist srednjega sloja in državljanov z nizkimi dohodki.

Predsednik Nixon se je danes dopoldne srečal v Beli hiši s sindikalnimi predstavniki. V Washingtonu pravi, da je hotel s tem sestankom dokazati svoje zanimanje za delavstvo, čeprav so doslej sindikalni voditelji kritizirali davčne ukrepe in zamrznjenje plač. Po sestanku je voditelj največjega ameriškega sindikata «AFL—CIO» George Meany izjavil, da bo sodeloval v vsakem vladnem pravičnem protiinflacionističnem programu». Časnikarjem je dejal, da bodo delavci samo na tej osnovi sodelovali z državno upravo. Predsednik sindikata avtomobilske industrije Voodcock pa je dodal, da na pogovorih z Nixonom niso prišli do nobenega zaključka in da se bodo še enkrat sestali.

Japonci nočejo ovrednotiti jena

WASHINGTON, 10. — Na današnjih pogovorih med ministrskima delegacijama ZDA in Japonske, so Japonci zavrnili osnovne zahteve, ki jih je postavil Rogers za zmanjšanje primanjkljaja ameriške plačilne bilance z Japonsko. Primanjkljaj plačilne bilance ZDA s partnerjem na Daljnem vzhodu je že dosegel 2 milijardi 800 milijonov dolarjev.

Rogers je danes zahteval od Japoncev naj omogočijo večji uvoz ameriškega blaga na japonski trg, odpravijo ukrepe, ki spodbujajo japonski izvoz v ZDA in naj ovrednotijo jen.

RIM, 10. V ponedeljek 20. septembra se bo sestala komisija za industrijo poslanske zbornice, ki bo obravnavala gibanje cen v idustriji. Poročilo bo podal minister za industrijo Gava.

OSTRI SPORI MED RAZNIMI STRUJAMI

Notranji spopadi v KD pred vsedržavnim svetom

V razpravi je nov sistem večinskega kvoruma
Confindustria predlaga razgovore s sindikati

RIM, 10. — V večinski stranki se pripravljajo notranje bitke za oblast v zvezi z zasedanjem vsedržavnega sveta krščanske demokracije, ki bo v Rimu od 25. do 27. septembra. Položaj je precej zapleten in se vse vrti okrog predloga spremembe notranjega volilnega sistema. Predlog predvideva, da bodo odslej lahko v vodstvu stranke samo one skupine, ki bodo dosegle določeni kvorum.

Pri vsem tem pa se razprave ne vrtijo toliko okrog načela o kvorumu, saj so vsi bolj ali manj soglasni, da je treba preprečiti preveliko notranje strujarstvo. Razprave pa so zelo ostre o višini tega kvoruma. Pred nekaj dnevi se je govorilo o 10 odstotkih, sedaj pa je tajnik stranke Forlani menda predlagal, da naj se kvorum zviša na raven 15-20 odst.

Ne gre za formalno stvar, saj bi na papirju samo skupina dorotejcev Rumorja-Piccolija razpolagala s tolikšno težo v stranki, vsi ostali pa bi bili prisiljeni da se med seboj združijo v bolj ali manj (ker gre že za demokristjane bolj manj, kot bolj) homogene skupine. Prav to menda zasleduje Forlani, ki hoče prisilita Mora, da se izjasni in ki hoče spraviti v težave levičarske organizirane struje. Pri vsem tem je očitno na dlani tudi manever okrog volitev predsednika republike.

Za sedaj je zelo težko reči, kaj se bo zgodilo. Nekateri so mnenja, da se lahko Forlanijev načrt pretvori v bumerang saj zahteva reforma statuta dvotretinjsko večino vsedržavnega sveta in lahko pride do koalicije, ki bo nasprotna stališčem sedanjega tajnika stranke. Pripadniki struje Andreottija so že sporočili, da so pripravljeni za kaj takega.

Tajnik PSI Mancini predvideva za prihodnost ne prav lahke dneve». Obstaja nerazpoloženje, oster napad desnice, za kar izkoriščajo ne povsem prepričljive volilne izide od 13. junija. Za Mancinija je ključno vprašanje odnosov med katoličani in socialisti ter z vsemi «onimi silami, ki kot socialisti zasledujejo socialni napredek ter utrditev demokratične države».

Minister za zunanjo trgovino Zagari, je danes posegel v razpravo o cenah in o posledicah ameriških ukrepov za nekatere ključne italijanske gospodarske panoge. Zagari je govoril na razstavi električnih gospodinjskih strojev v Milanu. Ugotovil je določene težave, istočasno pa tudi, da prihaja do obsežnih novih investicij, ki pričajo o možnosti nadaljnjega razvoja.

O notranjem položaju in o svetovni monetarni krizi, je danes razpravljala Confindustria. Uradno poročilo zahteva takojšnjo akcijo za utrditev gospodarskega položaja in kot ključni element takojšnje izvajanje reform. Confindustria predlaga sindikalnim organizacijam, da «skupno preučijo gospodarska in sindikalna vprašanja, ki se nanašajo na uravnovešen gospodarski razvoj Italije».

Zagari zapustil Zagreb

ZAGREB, 10. — Po dvodnevnem bivanju v Zagrebu, kjer ga je včeraj v vili «Zagorje» sprejel predsednik Tito in se zadržal z njim v daljšem razgovoru, se je danes italijanski minister za zunanjo trgovino Mario Zagari vrnil v domovino. Med bivanjem v Zagrebu je Zagari imel več sestankov in razgovorov z odgovornimi zastopniki jugoslovanskega gospodarstva.

PRVO URADNO SPOROČILO AGENCIJE TANJUG

Brežnjev obišče 23. t. m. Beograd

Gre za neuraden in prijateljski obisk - Brandt bo gost Brežnjeva v SZ od 16. do 18. septembra

BEOGRAD, 10. — Jugoslovanska agencija «Tanjug» je danes objavila kratko uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da bo «na vabilo predsednika republike in predsednika Zveze jugoslovanskih komunistov Josipa Broza Tita v drugi polovici septembra prijateljsko in neuradno obiskal Jugoslavijo generalni tajnik CK KP SZ Leonid Brežnjev». Po vesteh iz dobro obveščenih virov bo Brežnjev prispel v Beograd 23. septembra.

To je prva uradna jugoslovanska vest o obisku Brežnjeva v Jugoslaviji.

Iz Bonna pa so prav tako uradno sporočili, da bo nemški kancler Willy Brandt uradno obiskal Sovietsko zvezo od 16. do 18. septembra Brandta ne bodo sprejeli v Moskvi, temveč v letoviščarskem kraju Oreanda na Črnem morju in bo prispel v Sovjetsko zvezo na vabilo generalnega tajnika KP SZ Brežnjeva.

V nedeljo bo odpotoval v Moskvo vodja laburistične opozicije britanske vlade Harold Wilson, ki se bo vrnil v London v ponedeljek ter bo v Moskvi razpravljal o perečih mednarodnih vprašanjih. Do tega obiska bi moralo priti že v aprila, kasneje je bil govor o juniju in v juliji, morali pa so ga odložiti zaradi obveznosti Wilsona v Veliki Britaniji.

Tito v Podravju

ZAGREB, 10. — Predsednik republike Tito je danes na potovanju po Podravju obiskal Koprivnico in Varaždin. V razgovoru z zastopniki gospodarskih organizacij in družbeno političnih organizacij v Koprivnici se je Tito dotaknil tudi mednacionalnih odnosov in ugotovil, da so netočne vesti, da je na Hrvaškem prišlo do poslabšanja teh odnosov. So posamezniki, ki to huškajo, ki prihajajo tudi iz drugih krajev in tudi iz drugih republik. Tudi na vseučilišču so nasprotniki našega družbenega sistema, je dejal Tito in ugotovil, da je vprašanje domnevne nacionalne nestrpnosti razredno vprašanje, ki ga izkoriščajo razredni sovražniki, sovražniki socializma. Tito je ugotovil, da se revolucija nadaljuje, da še vedno traja diktatura proletariata in da jugoslovanska demokracija temelji na razredni osnovi. Kdor hoče izkoristiti pridobitve naše demokracije za svoje protisocialistične pobude, ta bo izkusil tudi nedemokratične ukrepe, ki pa so za delavski razred demokratični.

Tito je podobno kot v nedavnem govoru na Tjentištu, poudaril potrebo razvijanja, negovanja in varovanja bratstva in enotnosti, ki je jamstvo vseh uspehov. Zato je prav bratstvo in enotnost glavni cilj napadov sovražnikov socialistične Jugoslavije. Na kraju svojega govora je Tito opozoril, da bi bilo zgrešeno biti pesimisti, da je treba z optimizmom gledati v bodočnost Jugoslavije.

Št. 8000

Danes za naš dnevnik ni povsem navaden dan. Ni sicer nikakršen posebno važen datum, vendar ni brez pomena ne za naše uredništvo ne za upravo ne za tiskarno ne za naše zveste naročnike in bralce ne za našo narodno skupnost v Italiji, niti za ves slovenski dnevni tisk, da smo z današnjim dnem natisnili in poslali v svet že osem tisoč številk edinega slovenskega dnevnika v Italiji.

S posebnim poudarkom pripominjamo, da s to visoko številko nikakor ne zaostajamo za nobenim od ostalih treh slovenskih dnevnikov v Evropi in da celo prednjačimo med štirimi dnevniki, ki izhajajo v deželi Furlanija - Julijska krajina, kjer od ostalih treh, ki izhajajo v italijanščini, še nobeden ni dosegel številke 8.000.

Tudi ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so nam pri tem našem dolgotrajnem skupnem naporu kakorkoli pomagali. Hkrati pa jih prosimo, da nam tudi v prihodnosti ostanejo zvesti: kot sotrudniki, kot naročniki in kot bralci.

Končno obljubljamo, da si bomo odslej še bolj prizadevali naš dnevnik izboljšati vsebinsko in oblikovno.

UREDNIŠTVO

POGOVORI O RAZŠIRITVI TRGOVINSKE IZMENJAVE Z DALJNIM VZHODOM

Gospodarski delegaciji iz Kitajske in Japonske na obisku v Sloveniji

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 10. — V slovenskem izvršnem svetu so bili dopoldne pogovori med kitajsko gospodarsko delegacijo in predstavniki gospodarstva Slovenije. Kitajsko delegacijo vodi minister za lahko industrijo Čien Či Kuang, med obiskom v Jugoslaviji pa jo spremlja tudi kitajski veleposlanik v Jugoslaviji Čeng Tao. Kitajske goste je pozdravil podpredsednik republiškega izvršnega sveta Tone Tribušon in uvodoma dejal, da je Jugoslavija sicer majhna, Kitajska pa velika dežela, vendar so kljub temu možnosti za njuno sodelovanje. Vodja kitajske delegacije ga je popravil z besedami, «da je že minil čas, ko smo delili države na majhne in velike» in poudaril, da Jugoslavija zaradi svojega junaškega osvobodilnega boja in pomembne vloge v svetu nikakor ni majhna dežela. Za Kitajsko pa je dejal, da ima res zelo veliko prebivalcev, vendar ni do zdaj in tudi ne bo v prihodnje nastopila kot velika sila.

Predstavniki republiške gospodarske zbornice, Litostroja, Iskre, luke Koper in Intertrade so nato seznanili kitajske goste z razvojem slovenskega gospodarstva, proizvodnimi programi svojih podjetij in so se vsi zavzeli za navezavo oziroma okrepitev poslovnih stikov s kitajskimi podjetji. Člani kitajske delegacije so zelo ugodno sprejeli te pobude in zagotovili, da si bodo prizadevali za njihovo uresničitev. Prvi korak k tesnejšemu sodelovanju naj bi bila okrepitev blagovne menjave. Slovenija izvaža na Kitajsko izdelke iz jekla in aluminija, uvaža pa tekstil, športno obutev in svinjske kože. To skromno strukturo blagovne menjave bi bilo po mnenju obes delegacij treba popestriti. Napovedana udeležba kranjske Iskre na bližnji gospodarski razstavi v Pekingu je najbrž že začetek tovrstnih prizadevanj.

Ob koncu pogovorov med kitajsko in slovensko gospodarsko delegacijo je minister za lahko industrijo Čien Či Kuang izrazil prepričanje, da se bodo odnosi med Kitajsko in Jugoslavijo v prihodnje ugodno razvijali in da se bo povečala tudi blagovna izmenjava med državama. Ker pa smo imeli do nedavnega malo stikov, je dejal, bodo za vse to potrebni čas in seveda obojestranska prizadevanja. Izrazil je tudi željo, da bi slovenski gospodarstveniki obiskali Kitajsko, saj bi to koristilo tako razvoju gospodarskega sodelovanja kot krepitvi prijateljstva med narodi.

Po pogovorih so kitajski gostje odpotovali v Velenje in si ogledali tovarno Gorenje.

* * *

Med 6-dnevnim obiskom v Jugoslaviji je prispela danes iz Beograda v Slovenijo 10-članska japonska parlamentarna delegacija. Delegacijo vodi predsednik stalnega odbora za organizacijo in funkcioniranje vlade Shigjiro Inoo. Po ogledu tovarne športnega orodja Elan v Begunjah so se japonski gostje odpeljali v hotel Golf na Bledu. S slovenskimi gospodarstveniki so izmenjali mnenja o možnosti za večji razvoj gospodarskega sodelovanja. Ugotovili so, da je blagovna menjava med Slovenijo in Japonsko zelo slaba, ker slovenski izvoz v to deželo ni v prejšnjih letih presegel sto tisoč dolarjev, medtem ko so iz Japonske uvozili raznega blaga v vrednosti 7 milijonov dolarjev. Slovenija izvaža v glavnem smuči, med, marmelado, volno in izdelke suhe robe. Iz Japonske pa so v glavnem uvažali elektrode, sintetična vlakna, kemične proizvode in transistorje. Zastopniki vodilnih gorenjskih podjetij so opozorili na možnosti večjega sodelovanja v elektronski in elektroindustriji. Tudi prodajo smuči in prehrambenih artiklov bi lahko bistveno povečali.

Japonski gospodarstveniki so pokazali določeno zanimanje tudi za izvoz slovenskega hmelja. Japonska delegacija je zbrano poslušala predloge slovenskih gospodarstvenikov in obljubila, da bodo o tem poročali svojim gospodarstvenikom. Slovenska gospodarska zbornica pa bo izdelala konkretne predloge za dvostransko sodelovanje.

Popoldne so si člani delegacije ogledali Bled, zvečer pa so obiskali podpredsednika skupščine SR Slovenije dr. Jožeta Brileja.

DRAGO KOŠMRLJ

Mirko Tepavac zaključil pogovore s predstavnikoma Grčije in Peruja

Položaj na Balkanu v središču srečanja s podtajnikom Palamasom
Zunanji minister Peruja potrdil veljavnost politike neuvrščenosti

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 10. — Zvezni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Mirko Tepavac je bil zadnja dva dni s svojimi sodelavci zelo zaposlen. Še preden je zaključil svoje razgovore s podtajnikom grškega zunanjega ministrstva Palamasom, je pričel razgovore z zunanjim ministrom Peruja generalom Jarrinom

Podtajnik v grškem zunanjem ministrstvu Palamas je danes dopoldne odpotoval v domovino. Opoldne so se končali tudi uradni jugoslovansko-perujski razgovori.

Tepavac in Palamas sta s svojimi sodelavci, kot se ugotavlja v skupnem poročilu, obravnavala vsa aktualna mednarodna vprašanja in pri tem posebno pozornost posvetila položaju v Evropi in na Balkanu in v zvezi s tem vprašanju sklicanja evropske konference in sodelovanju na Balkanu. Izmenjala sta tudi misli o razvoju položaja na Sredozemlju, krizi na Bližnjem vzhodu in bodočem zasedanju generalne skupščine svetovne organizacije. Pri preučevanju jugoslovansko-grških odnosov je bila ugotovljena obojestranska želja po napredku sodelovanja v interesu obeh držav in krepitve miru na Balkanu in v Evropi. Izražena je bila obojestranska priprava, da se prispeva k nadaljnjemu razvoju političnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja in je bilo dogovorjeno, da se nadaljuje izmenjava misli med zastopniki obeh ministrstev. Tepavac je z zadovoljstvom sprejel vabilo grške vlade, da obišče Grčijo. Datum obiska bo naknadno določen. Kaže, da na kosilu, ki ga je Tepavac priredil v čast Palamasa in na večerji, ki jo je Palamas priredil v čast svojega gostitelja, nista ministra izmenjala sicer običajni zdravici. Sporočila o teh sprejemih namreč zdravic ne omenjajo. To je vsekakor simptomatično za trenutno stopnjo v odnosih med obema državama.

Neposredno po odhodu Palamasa so se končali uradni razgovori med Mirkom Tepavcem in perujskim zunanjim ministrom ter njunimi sodelavci. Podobno kot s Palamasom, je Tepavac tudi z Jarrinom izmenjal misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih in dvostranskih odnosih. Pri tem je prišla do izraza podobnost pogledov o mnogih vprašanjih, ki so bila predmet razgovora. Dobršen del razgovorov sta ministra posvetila vprašanju razvoja priprav za ministrski sestanek skupine 77, ki bo konec prihodnjega meseca v glavnem mestu Peruja, Limi, za tem o tretji konferenci o trgovini in razvoju, ki bo konec aprila prihodnjega leta v Santiagu ter posvetovalnemu sestanku neuvrščenih, ki bo pred 26. rednim zasedanjem generalne skupščine OZN v New Yorku. Med razgovorom je gost iz Peruja seznanil Tepavca z razvojem političnih razmer v Južni Ameriki. Tepavac pa je s svoje strani podrobneje seznanil svojega gosta z razvojem razmer v Evropi. V preučevanju dvostranskega sodelovanja je posebno poudaril potrebo po razvoju gospodarskih odnosov. Med večerjo, ki jo je Tepavac sinoči priredil v čast svojega gosta, je jugoslovanski zvezni tajnik posebno poudaril važnost politike neuvrščenosti, zanikal govorice o krizi politike neuvrščenosti in ugotovil, da se neuvrščene države uspešno upirajo agresivnim tendencam. Zunanji minister Peruja je odgovoril na zdravico in ugotovil identičnost jugoslovanske in perujske zunanje politike, to je borba za mir, varnost na svetu in razvoj politike neodvisnosti in neuvrščenosti.

Med večerjo je Tepavac izročil ministru Jarrinu red jugoslovanske zastave z lento, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito. Vidno ganjen se je Jarrin toplo zahvalil ter izjavil, da s ponosom sprejema to odlikovanje, ker ga prejema od velikega državnika Tita, ki je v notranji politiki odprl proces preobrazbe jugoslovanske države, v zunanji politiki pa prispeval h krepitvi jugoslovanske neodvisnosti.

BOŽO BOŽIČ

VEDNO OSTREJŠA POLEMIKA MED KOLABORACIONISTI V SAJGONU

Cao Ky zahteval Thieujev odstop

SAJGON, 10. — Podpredsednik kolaboracionističnega režima Južnega Vietnama general Ngujen Cao Ky je danes v «poslanici narodu» zahteval odstop predsednika Van Thieuja ter se ponudil, da bi «začasno» prevzel oblast ter organiziral demokratične volitve. Cao Ky, ki je po večletnem sodelovanju z Van Thieujem v zadnjem času začel hudo kampanjo obtožb proti predsedniku, je predvsem kritiziral dejstvo, da bo Thieu edini kandidat na predsedniških volitvah, ki bodo 3. oktobra. Kot je znano, se je tudi Ky potegoval za kandidaturo, vendar mu je Van Thieu to z raznimi manevri onemogočil. Sedaj se skuša podpredsednik postavljati kot nekakšen moralizator političnega življenja, čeprav je sam do vratu vpleten v umazano igro lutkovnega režima.

Na Kyjevo zahtevo ni Van Thieu na noben način reagiral, jasno pa je, da nikakor ne misli odstopiti. Jutri bo začel svojo volilno kampanjo z govorom, ki ga bosta oddajala radio in televizija.

Tudi vojaško delovanje je v tem trenutku odvisno od političnega položaja. Glavni namen operacij, ki so v teku na severu države, je, da bi preprečili osvobodilnim silam, da bi se preveč približale prestolnici ter motile miren potek predsedniških volitev. Pri teh operacijah, ki so osredotočene v pokrajini Quang Tri, sodeluje kakih 20.000 sajgonskih vojakov, ki imajo letalsko in topniško podporo Američanov. Doslej ni prišlo do spopadov, pač pa so se danes Sajgonci znašli pod topniškim ognjem, baje iz Severnega Vietnama.

Ameriški bombniki so danes ponovno kršili severnovietnamski zračni prostor ter napadli radarsko postojanko severno od demilitariziranega pasu. Hanojska tiskovna agencija pa je sporočila, da so pred tremi dnevi nad severnovietnamsko pokrajino Ha Tinh sestrelili ameriško letalo. Od začetka vojne so Američani zgubili nad Severnim Vietnamom že 3.397 letal.

RIM, 10. — Na ministrstvu za trgovinsko mornarico so se danes pričeli razgovori s sindikalnimi organizacijami pristaniških delavcev, ki se nanašajo na celotno delovno ureditev v italijanskih pristaniščih na osnovi skupnega stališča, ki so ga sestavili prizadeti sindikati.

RIM, 10. — Zunanji minister Moro in državni tajnik republike San Marino prof. Bigi sta podpisala dodatek k pogodbi o prijateljstvu in dobrem sosedstvu, ki predvideva ustanovitev mešanega odbora o sodelovanju med obema državama. Pogodba se nanaša tudi na monetarna vprašanja.

Zorin se poslavlja

PARIZ, 10. — Predsednik vlade Delmas je danes sprejel sovjetskega veleposlanika v Parizu Zorina. V pariških političnih krogih menijo, da je bil to Zorinov poslovilni obisk, ker bo kmalu zapustil veleposlaniško mesto v Parizu. Zorina naj bi nadomestil sedanji sovjetski veleposlanik v Vzhodni Nemčiji Abrasimov.

Severnovietnamska delegacija na obisku v Romuniji

BUKARESTA, 10. — «Romunsko ljudstvo je prepričano, da bo vietnamski narod dosegel končno zmago v pravičnem boju, ki ga vodi, ker na svetu ni take sile, ki bi lahko strla voljo nekega naroda, da brani svojo svobodo in neodvisnost ter svoje revolucionarne pridobitve.» Tako se je izrazil predsednik romunskega parlamenta Stefan Voitec v govoru, s katerim je pozdravil severnovietnamsko parlamentarno delegacijo na uradnem obisku v Bukarešti. Voitec je poudaril solidarnost Romunov s herojskim vietnamskim ljudstvom ter podporo vietnamskim zahtevam za konec vojne in popoln umik ameriških čet iz Indokine. Voitec je dodal, da je to stališče v skladu z romunsko politiko, ki stremi k nekaterim temeljnim ciljem: k razširitvi in poglobitvi prijateljskih odnosov z vsemi socialističnimi državami, h krepitvi solidarnosti z vsemi narodi, ki se borijo proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu, k upostavitvi odnosov z vsemi državami sveta na podlagi načel nacionalne neodvisnosti in suverenosti, enakopravnosti in nevmešavanja v notranje zadeve prepovedi uporabe sile v mednarodnih odnosih, obojestranske koristi in spoštovanja pravice vsakega naroda, da sam odloča o lastni usodi.

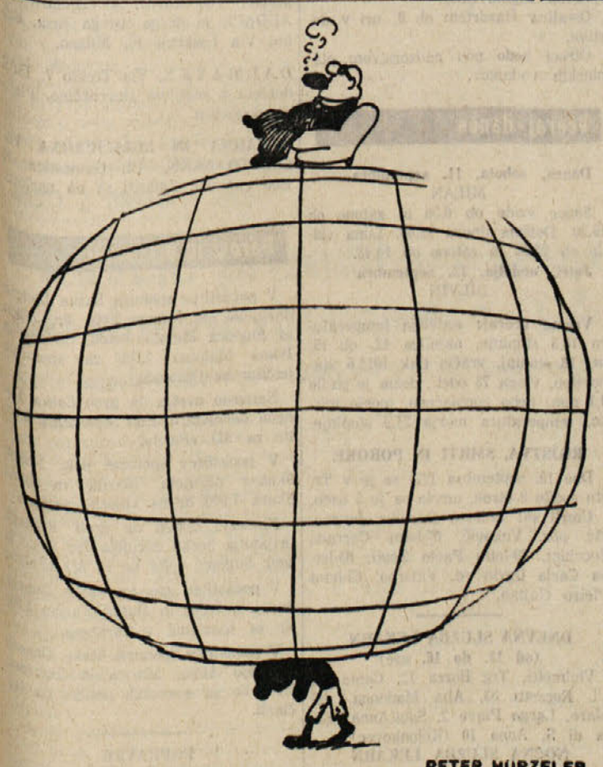

PETER HURZELER
Švica

Kdo nosi breme denarne krize

Tupamari izpustili britanskega poslanika

Jackson je preživel z urugvajskimi gverilci približno osem mesecev

MONTEVIDEO, 10. — Urugvajski gverilci so kot napovedano izpustili britanskega poslanika v Montevideu Geoffreya Jacksona, ki so ga ugrabili 8. januarja letos. Jackson je po zdravniških pregledih in kratki tiskovni konferenci sklenil takoj odpotovati v London, kjer ga čaka družina

Včerajšnji napovedi tupamarov, da bo v najkrajšem času izpuščen britanski diplomat, policija ni verjela, ker je na listu baje manjkal pečat gverilcev: zvezda s črko T v sredini. Že včeraj pa se je Jackson javil pri nekemu duhovniku v četrti Nuevo Paris v montevidejskem predmestju, kjer je pričakal predstavnike britanskega poslaništva. Diplomat je bil vidno utrujen, zdel pa se je popolnoma zdrav, kar so tudi potrdili zdravniki po današnjem skoraj deseturnem pregledu. Še sinoči je Jacksona obiskal urugvajski predsednik Jorge Pacheco Areca, pred odhodom pa je poslanik sprejel približno 100 časnikarjev, katerim se je zahvalil za vljudnost, ki so jo izkazali njegovi ženi ob ugrabitvi in jim potrdil, da se namerava po krajših počitnicah v Angliji vrniti v Urugvaj. Že nekaj ur kasneje je Jackson s španskim letalom družbe «Iberia» odpotoval v Madrid, od koder bo s posebnim letalom nadaljeval pot do Londona.

Kot smo omenili so tupamari ugrabili Jacksona 8. januarja, medtem ko se je z osebnim avtomobilom vozil od svoje rezidence proti sedežu britanskega poslaništva. Tri dni kasneje je poslal ženi kratko sporočilo in jo prosil, naj se vrne v London. V Angliji so po skrivnostnih poteh prihajale nato vesti o Jacksonovem zdravju in o pogojih, v katerih je živel. Ob koncu aprila je Jackson zbolel in gverilci so ga prepeljali iz «ljudskega zapora» v neko bolnišnico. Medtem so tupamari osvobodili brazilskega konzula Aloysia Diaza Gomideja in ameriškega agronoma Claudia Flvja, ki sta preživela z gverilci 206 oziroma 208 dni. Jacksona so tupamari zadržali kar 240 dni.

Po Jacksonovi ugrabitvi se je v Urugvaju začel pravi lov na tupamare. Montevideo in okolico je podrobno preiskovalo nad 12.000 vojakov in policistov, tupamari pa so medtem nemoteno nadaljevali svoj boj in organizirali bege iz zaporov (junija je ušlo iz zapora 30 gverilk, pred nekaj dnevi pa kar 106 gverilcev), tako da sedaj ni v urugvajskih zaporih niti enega gverilca. Na ta način so še enkrat dokazali svojo moč in učinkovitost svoje organizacije. Urugvajski predsednik je ob Jacksonovi izpustitvi ukazal, naj se boj proti gverilcem spet zaostri in naj se z njim ukvarjajo samo vojaki, kot je bilo sklenjeno na izjemni seji poveljnikov oboroženih sil.

Zdi se, da je pri Jacksonovi izpustitvi igral precej važno vlogo tudi čilski predsednik Salvador Allende, ki ga je za pomoč prosila angleška vlada. Junija je čilska vlada sicer izjavila, da se ne more vmešavati v urugvajske notranje zadeve. Pretekli teden pa je Allende zaupal bivši britanski ministrici laburistične vlade Judith Hart, da bo poslanik v kratkem izpuščen. Angleški glasnik je danes izjavil, da si je Allende verjetno precej prizadeval za izpustitev diplomata.

PRIREDITVE V OKVIRU «KRAŠKEGA TEDNA»

Problemi kmetijstva na Krasu predmet razprave strokovnjakov

Otvoritve študijskega srečanja znanstvenikov s Tržaškega in iz Slovenije so se udeležili predstavniki oblasti in ustanov, konzulata SFRJ in drugi

Tajnik Kmečke zveze Lucijan Volk govori med razpravo o kmetijstvu na Krasu

Kraški teden, ki ga organizira zadruga «Naš Kras», se naglo približuje svoji zaključni prireditvi, kraški ohceti, za katero je že vse pripravljeno. Drevi bo prevoz bale, jutri pa poroka. V okviru prireditev Kraškega tedna je bilo vsebinsko najbolj pomembno včerajšnje jugoslovansko - italijansko srečanje na temo «Kmetijstvo na Krasu». Otvoritev srečanja je bila na dvorišču Kraške hiše, kjer je predsednik zadruge «Naš Kras» Egon Kraus pozdravil predstavnike oblasti in strokovnjake ter omenil pobude v okviru Kraškega tedna, ki so pripomogle k vzbujanju zanimanja za rešitev problemov. Krasa in kraškega človeka, predstavnike oblasti pa je pozval, naj bi vprašanja Krasa reševali ne samo z vidikov tehnikov in birokratov, ampak da bi se v vseh primerih upoštevala človeška komponenta.

Uradne otvoritve in srečanja so se poleg strokovnjakov, ki so podali svoja poročila, udeležil predsednik pokrajine Zanetti, jugoslovanski konzul Trampuž, poslanec Lizzero, repentabrski župan Mihael Guštin, odbornik Dušan Hreščak kot zastopnik tržaškega župana, Antek Terčon kot zastopnik devinsko - nabrežinskega župana, dr. Godnič kot zastopnik zgoniške občine, predsednik deželne ustanove ERSA Lucca, pokrajinski tajnik KD Coloni, arhitekt Berni in arkitekt Varini, dr. Montenero, prof. Poldini, ravnatelj zelenjadnega trga Marini, predsednik Kmečke zveze Alfonz Guštin, dr. Košir kot predstavnik ravnatelja organizacije «Coltivatori Diretti» itd.

Zelo zanimiva poročila o vprašanjih, ki se tičejo kmetijstva, kmetov in zaščite kraških značilnosti so nato imeli v dvorani gostilne Križman strokovnjaki s tržaškega in iz Slovenije, in sicer arhitekt Giorgio Berni, tajnik Kmečke zveze Lucijan Volk, predsednik ustanove ERSA com. Mario Lucca, inž. Giorgio Tombesi, dr. Milko Matičetov, dr. Fioravante Bucco, prof. Borut Ingolič, poslanec Mario Lizzero, dr. Matjaž Jeršič, prof. dr. Vladimir Klemenčič, prof. dr. Jakob Medved, dr. Jakob Stritar, inž. Stanko Renčelj, dr. Vladimir Vremec in dr. Stanislav Oblak. Po zaključku zasedanja, ki se je končalo nekoliko pred 20. uro, je skupina strokovnjakov sestavila zaključno poročilo, ki ga bomo objavili v jutrišnji številki.

Študijskemu srečanju je predsedoval dr. Stanislav Oblak, pozdravne brzojavke pa so poslali poslanec Albin Škerk, predsednik deželnega sveta Ribezzi, deželna odbornika Comelli in De Carli ter deželni svetovalec dr. Drago Štoka. (Čudno se nam zdi, da se ni udeležil, niti poslal pisma pokrajinski odbornik za kmetijstvo inž. Sosič).

Ob 21. uri je bil na dvorišču Kraške hiše nastop pevskega zbora «Srečko Kumar», ki je pod vodstvom pevovodje Mirka Guština zares lepo in ubrano zapel vrsto narodnih pesmi, ki so zelo ugajale številnemu občinstvu. Nastop so snemali za italijansko televizijo, za jugoslovansko televizijo pa bodo danes snemali prevoz bale, jutri pa Kraško ohcet.

Danes ob 16. uri bo na županstvu drugo pomembno srečanje, ki se ga bodo udeležili upravitelji Krasa, Karnije in Piemonta.

KRAŠKI TEDEN

Danes v repentabrski občini, ob 16. uri srečanje Kras-Karnija-Langhe piemontesi na temo: «Zaščita človeškega in naravnega okolja s strani lokalnih ustanov».

Ob 19. uri prevoz bale s Cola v Repen po starih običajih.

Ob 20.30: javni ples na repenskem trgu. Igra narodni ansambel «Janez Jeršinovec s planšarji».

Jutri:

ob 10.00 Kraška ohcet. Poroka v cerkvi na Repentabru;

ob 11.00 Svatovska povorka z Repentabra v Veliki Repen;

ob 13.30 Poročno kosilo v Velikem Repnu;

od 17.30 do 24. ure Ples na trgu v Velikem Repnu, kjer bo igral narodni ansambel «Slaki».

Osmice bodo odprte od poldneva do polnoči.

Spominske svečanosti v nabrežinski občini

Odbor za postavitev spomenika padlim protifašističnim borcem iz devinsko-nabrežinske občine, bo jutri, 12. t.m. priredil krajše spominske svečanosti v štirih vaseh občine, ki so jih nacifašisti dne 16. avgusta 1944 požgali in do tal porušili.

V teh vaseh bodo v nedeljo odkrite posebne spominske plošče, ki bodo za vedno opozarjale na omenjeno kruto in barbarsko dejanje. Prva slovesnost bo ob 9. uri v Medji vasi, ob 10. uri v Vižovljah, ob 11. uri v Cerovljah in ob 12. uri v Mavhinjah.

Program vseh svečanosti pa je naslednji: igranje nabrežinske godbe, odkritje plošče, spominska govora in nastop moškega pevskega zbora «Fantje izpod Grmade».

Občani in zlasti prebivalci prizadetih vasi so vabljeni, da se slovesnosti polnoštevilno udeležijo. Odbor, ki je že postavil lep spomenik na nabrežinskem trgu, bo z odkritjem teh plošč dosegel svoj namen in se zato razpustil.

● **Jutri ob 17. uri bo v krožku «Zvezda» v Podlonjerju** festival «Nove generacije» v priredbi mladinske federacije KPI. Za FGCI bosta govorila Valter Prašelj in Sergio Slavec. Ples od 17. do 24. ure z orkestrom «Genesis group». V primeru slabega vremena bo praznik v prostorih krožka.

PREDZADNJI DAN TRŽAŠKEGA ZDRAVNIŠKEGA KONGRESA

Okrogla miza o «pace-makerjih» osvetlila razvoj srčne kirurgije

Udeleženci so soglašali o koristnosti «pace-makerjev», mnenja o tipu naprave pa so zelo različna - Danes zaključek «XXV. zdravniških dnevov» z obravnavo kirurškega zdravljenja bolezni srčnih zaklopk

V okviru tržaških zdravniških dnevov je bila včeraj zjutraj zelo zanimiva okrogla miza o «pace-makerjih». Številni govorniki so skušali ugotoviti, kakšna je sedanja uporaba teh transistorskih naprav, ki nadomeščajo živčne dražljaje srca samega z električnimi impulzi, ki prihajajo do srca po tokovodih, speljanih v notranjosti krvnih žil. Obstajata dva tipa takih naprav, od katerih eden stimulira srčno mišico vedno, drugi pa samo občasno. Ta začne delovati le takrat, ko srce samo tega ne zmore več in se število srčnih utripov zelo nevarno zniža, tako da ogroža življenje bolnika.

Uvod v teorijo «pace-makerjev» je podal prof. Dalla Volta iz Padove, ki je govoril o fiziopatologiji teh transistorskih oddajnikov impulzov. Zadržal se je pri spremembah, ki nastanejo na srčni mišici in v krvnem obtoku, potem ko pacientu «vgradijo» pace-maker. V svoji praksi je Dalla Volta ugotovil, da so bolj primerni tisti aparati, ki stimulirajo srce le občasno, se pravi samo takrat, ko je to res neobhodno potrebno.

Okrogle mize so se udeležili s svojimi ugotovitvami še profesorji Rossi iz Rima, Actis Dato iz Turina, Feruglio iz Vidma, Torresani iz Marseilla, Renzi iz Lecca, Knippel in Gadaleta iz Milana. Iz njihovih izvajanj izhaja, da si niso popolnoma edini o tipu pace-makerja, ki bi bil najboljši. Kaže, da se nekateri zanašajo bolj na stimulacijsko elektrodo, ki je izven srca, drugi pa raje vstavijo pacientu notranjo elektrodo. Operacijski poseg je bolj enostaven v drugem primeru, čeprav se to čudno zdi, obenem pa je manj nevarnosti postoperativnih zapletov.

Zelo zanimiva je bila tudi debata o morebitnih nevšečnostih, ki lahko nastanejo, če se pace-maker pokvari, kar nujno privede do zmanjšanja ali celo do popolnega zastoja srčnega utripa. Govor je bil tudi o korakih, ki jih je treba v takih primerih storiti. Prisotni znanstveniki so tudi poudarili nujnost uporabe zdravil poleg aplikacije simulatorja.

Tržačana Camerini in Giarelli sta govorila o spremembah, ki lahko nastanejo na ožilju in v srčni votlini zaradi tujkov, kot so to elektrode ter tokovodniki. Te spremembe lahko onemogočijo prenos dražljaja, kar seveda povzroči prej ali slej zastoj utripanja in v skrajnem primeru smrt pacienta. Svoja izvajanja sta tržaška znanstvenika ilustrirala s številnimi diapozitivi, ki so prikazali mikroskopske in makroskopske spremembe na srčnem in arterijskem tkivu.

Na kongresu je bila tudi okrogla miza o temi «Diagnostika in terapija koronarnih bolezni». Moderator je bil prof. Provenzale, ravnatelj katedre za kardiokirurgijo na rimski univerzi. Ob koncu živahne razprave so udeleženci soglašali, da se bolezni koronark tradicionalno zdravijo brez operacijskih posegov. V veliki večini primerov pa ta način ni zadovoljiv, ker je izboljšanje pacientovega stanja le trenutno, ozdravitev ni nikoli popolna, ponovitev bolezni, ki po navadi ima smrtne posledice, je zelo pogosta.

Iz izvajanja udeležencev je bilo razvidno, da klinična preučitev in klasični elektrokardiogram ne zadoščata za določitev točnega mesta poškodbe. Zadnja leta pa se je uveljavila v teh primerih radiologija. Z rentgensko sliko lahko točno ugotovimo, za kaj gre. Potrebno pa je prej vbrizgati v srce in v srčne arterije radioaktivne snovi. Tako lahko zdravnik točno določi, kje je morebitna poškodba ali zamašitev koronarke ali enega njenih odsekov.

O tem je govoril zelo izčrpno prof. Scebat iz Pariza, ki je svoja izvajanja ilustriral z zelo bogatim slikovnim gradivom. Poudaril je, da je ta način kliničnega preučevanja bistvene važnosti za poznejši operacijski poseg.

Direktor inštituta za patologijo na tržaški univerzi, prof. Dal Palù je dejal, da diagnoza koronarnih bolezni sloni danes na treh metodah: na kliničnem poteku, na elektrokardiogramu ter na koronarni arteriografiji. S koronarno arteriografijo se je zelo povečalo število operacijskih posegov v zdravljenju srčnih bolezni, ker je omogočila kirurgu, da zve že pred operacijo, kakšno je anatomsko stanje arterije, katero bo moral operirati. Kljub temu pa je večkrat diagnoza zelo težka. To se dogaja, ko so ugotovitve treh metod v protislovju. Takrat pa je odvisno v veliki meri od kirurgove občutljivosti da poda logično razlago tega nasprotja. V teh primerih je jasno vsak kirurški poseg nemogoč.

Zanimiv je bil poseg dr. Nine Braunwaldove, žene predvčerajšnjega predavatelja, ki je sledila njegovim študijem in je na tem kongresu govorila o anginskem obolenju srca. Obravnavala je predvsem način, kako lahko preprečijo bolečine pri tej bolezni. Ta način sestoji v tem, da aplicirajo elektrodo na živec, po katerem lahko pošljejo dražljaje v srce. S tem se v miokardiju zmanjša potreba po kisiku, zmanjša se krvni pritisk ter možnost krčenja srčne mišice. Dokaz učinkovitosti te metode je dejstvo, da se bolečine pojavijo takoj potem, ko se prekine ta krog.

Ob koncu naj omenimo še izvajanja dr. Favalora iz Clevelanda, ki je podal nekaj statističnih podatkov, iz katerih je razvidno da je vsako zdravljenje koronarnih bolezni, razen kirurškega, neučinkovito. 47 odst. pacientov, ki jih ne operirajo, preživi približno 5 let po infarktu. Iz tega izhaja, da sedaj še ni učinkovitih zdravil. Po njegovih podatkih pa kaže, da je edini učinkoviti način zdravljenja pri boleznih koronark kirurški poseg. Gre po navadi za nadomestitev bolnega odseka žile z umetno protezo. Govornik je svoja izvajanja zaključil s tem, da je podal statistični podatek o tem, kakšen je odstotek pacientov, ki so take operacije preživeli dejal je, da je operacija uspela v 85 odst. primerov. Ta odstotek pa se bo vsekakor povišal, ko bodo sedanje kirurške tehnike izpopolnjene.

Kongres se bo zaključil danes z vrsto predavanj o kirurškem zdravljenju bolezni srčnih zaklopk. Med drugimi bi morali govoriti prof. Morino iz Turina, Baroldi iz Milana ter Bjork iz Stockholma, ki je eden največjih specialistov za kardiokirurgijo v Evropi..

Novi tržaški prefekt dr. Nicola Abbrescia je včeraj začel svoje službovanje v Trstu s položitvijo venca k spomeniku padlim pri Sv. Justu, nato pa se je podal na vljudnostni obisk ob 11. uri k predsedniku deželnega sveta prof. Ribezziju in ob 12. uri k podpredsedniku deželnega odbora Moru. Preko tiskovnega urada prefekture je dr. Abbrescia naslovil ob prevzemu funkcije vladnega komisarja za deželo Furlanijo - Julijsko krajino in tržaškega prefekta pozdrav prebivalstvu. Zagotovil je svoje zavzemanje za koristi tega področja in se vnaprej zahvalil za sodelovanje.

Nova športna oddaja radia Trst A

Jutri 12. septembra bo RAI—Radio Trst A začel z novo nedeljsko oddajo pod siglo ŠPORT IN GLASBA. Nova nedeljska oddaja, ki se bo začela ob 17.30 in končala uro kasneje ob 18.30, se bo tako pridružila običajnim športnim poročilom ob 20.00, NEDELJI V ŠPORTU ob 22.00 in krajšim novicam v okviru jutranjih in popoldanskih poročil. Oddaja ŠPORT IN GLASBA bo posvečena predvsem neposredni informaciji in bo časovno bližja samim športnim dogodkom, zato bo prinašala tudi delne izide. V oddaji bo prostora za izide, komentarje, intervjuje in zanimivosti o mednarodnih, državnih in domačih športnih dogodkih ter bo prinašala tudi izide jugoslovanskega državnega nogometnega prvenstva. Časovno bo oddaja sledila italijanskemu nogometnemu prvenstvu in se bo vedno začela četrt ure po koncu tekem. Oddajo urejuje Saša Rudolf s sodelovanjem Sergija Pahorja, Sergija Kocjančiča in Branka Lakoviča.

OB ZAKLJUČKU ENODNEVNEGA OBISKA V LJUBLJANI

Uradno sporočilo o razgovorih med delegacijama SS in SZDL

Poudarjena koristnost izmenjave informacij o delovanju obeh organizacij za dosego popolne in zaščitene enakopravnosti Slovencev v Italiji. Delegacija SS položila venec na Prešernov spomenik in na spomenik talcem v Begunjah

(Od našega dopisnika)

Na povabilo republiške konference SZDL Slovenije je bila danes na obisku v Ljubljani delegacija Slovenske skupnosti iz Trsta. Po končanih pogovorih so izdali naslednje uradno sporočilo:

«Pred začetkom razgovorov, ki so bili na sedežu RK SZDL v Ljubljani, je delegacija Slovenske skupnosti položila venec na Prešernov spomenik v Kranju in na spomenik talcev v Begunjah na Gorenjskem, s čimer je poudarila pripadnost enotnemu slovenskemu prostoru in hkrati počastila spomin vseh žrtev nacifašističnega terorja in padlih v narodnoosvobodilni vojni.

Na političnih razgovorih so sodelovali za Slovensko skupnost: predsednik sveta dr. Zorko Harej, politični tajnik dr. Drago Štoka, in člani izvršnega odbora dr. Drago Legiša, dr. Franc Mljač, dr. Rafko Dolhar, dr. Maks Šah, za RK SZDL Slovenije pa člani predsedstva: Jože Hartman, Majda Bojc, Tone Fajfar, član izvršnega odbora, Božo Kovač in Niko Lukež, podpredsednik mestne konference SZDL Ljubljana.

Med razgovori so predstavniki Slovenske Skupnosti obrazložili značaj, vlogo in delovanje svoje politične organizacije ter probleme slovenske narodne skupnosti v Italiji, katere pravična ureditev je predmet nenehnega prizadevanja Slovenske skupnosti. Govor je bil nadalje o prispevku, ki ga daje Slovenska skupnost splošnemu političnemu in družbenemu razvoju v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Slovenska skupnost se zaveda, da sta obstoj in razvoj slovenske narodne skupnosti v Italiji odvisna tudi od dobrih odnosov med sosednima državama, za kar si je vedno vztrajno prizadevala. Zato ji je tudi tuj vsak poskus motenja dobrih sosedskih odnosov ter kakršnegakoli netenja sovraštva. Prizadeva si tudi za vsestransko utrjevanje in poglabljanje stikov z matičnim narodom.

Delegacija RK SZDL Slovenije pa je delegacijo Slovenske skupnosti informirala o vlogi SZDL v slovenski samoupravni socialistični družbi, o notranje in zunanjepolitičnem položaju Jugoslavije in o interesu Jugoslavije oziroma Slovenije za pozitivno reševanje vprašanj slovenskih narodnih skupnosti v zamejstvu. Delegacija RK Slovenije je obvestila delegacijo slovenske skupnosti tudi o položaju narodnosti v SR Sloveniji.

Ob tej priliki je delegacija RK SZDL Slovenije ponovno poudarila načela, izrečena v zaključkih predsedstva in izvršnega odbora z dne 16. oktobra 1970 o nujnosti podpore vsem Slovencem in njihovim organizacijam, ki priznavajo obstoječo socialistično samoupravno družbeno in politično ureditev v Sloveniji in Jugoslaviji.

Izražena je bila tudi potreba po utrjevanju enotnega slovenskega kulturnega prostora. Izraženo je bilo mnenje, da je enotnost slovenskih prizadevanj za dosego narodnostne zaščite za vse veje slovenske narodnostne skupnosti brez razlike in diskriminacije v okviru držav kjer živijo, prvi nujen pogoj za narodno ohranitev in razvoj. Menili so, da so narodnostne manjšine kot subjekt mnogo plodnejše v prizadevanjih za dosego pravic, če bodo znale poiskati ustrezne oblike povezovanja s stvarnostjo, v kateri živijo in s silami, ki v tej stvarnosti delujejo v smeri demokracije in napredka.

Obe delegaciji sta se strinjali, da organizaciji, ki ju zastopata, težita in si prizadevata vsaka v svoji stvarnosti in s primernimi sredstvi za dosego popolne in zaščitene enakopravnosti Slovencev v Italiji.

Razgovori so potekali v odkritem in prijateljskem vzdušju. Obe strani sta ugotovili koristnost medsebojnih stikov in poudarili obojestranski interes, da se ti nadaljujejo in poglobijo.

DRAGO KOŠMRLJ

Protifašistično zborovanje in letaki pri Sv. Soboti

Sinoči ob 18.30 je bilo na Stari Istrski cesti pred poslopjem sedeža lokalne sekcije KPI, kjer so fašisti prejšnjo soboto odvrgli zažigalno bombo, zborovanje tržaške federacije KPI na temo «Enotnost vseh levičarskih sil proti reakcionarnim nakanam in za uveljavljanje demokracije in za napredek v državi». Govoril je deželni tajnik KPI Silvano Bacicchi.

V zvezi z napadi proti komunističnim sedežem so včeraj pri Sv. Soboti razdeljevali letake, ki obsojajo fašistično nasilje. Letake so podpisale krajevne sekcije KPI, PSIUP, PSI in PSDI.

Nove klinične kartele v miljskih šolah

Včeraj se je sestal miljski občinski svet pod predsedstvom župana Milla. Svetovalci so med drugim odobrili ukrepe občinskega odbora za finansiranje poletnih kulturno - zabavnih prireditev. Pozitivno so ocenili poletni kulturni program, le demokrščanski svetovalec je menil, da je bil spored nekoliko razpršen in da bi bilo bolje organizirati večjo prireditev, ki bi imela državni odmev.

Poleg tega so občinski svetovalci odobrili ukrep, ki predvideva ustanovitev novih šolskih kliničnih kartel, ki bodo vsebovale vse zdravstvene in socialne podatke o šolarjih. Gre za zelo pomembno pobudo, ki odpira vrata preventivni medicini v šolah.

Posebni avtobusi za Kraško ohcet

Avtobusno podjetje «La Carsica» bo za Kraško ohcet v nedeljo, 12. septembra 1971 poskrbelo za naslednje izredne avtobusne vožnje.

Odhodi iz Trsta na Repentabor - Veliki Repen: ob 8.30, 9.30, 10.30, 14., 15., 16. in 17.

Odhodi z avtobusne postaje na Trgu Libertà.

Odhodi iz Velikega Repna proti Trstu: ob 12., 13., 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 20.30 21.30.

Odhodi s Proseka proti Velikemu Repnu in Repentabru: ob 9. 10.10, 11.20, 14.20, 15.10, 16., 16.50, 17.40, 18.30.

Odhodi iz Velikega Repna proti Proseku: ob 12. 13., 17.15, 18.05, 18.55, 19.45, 20.15, 21.25.

Odhodi z Opčin v Veliki Repen: ob 9.10, 9.40, 10.20, 10.50 11.30. Od 14.20 do 18. približno vsake pol ure.

Odhodi iz Velikega Repna proti Opčinam: ob 12., 13. in nato od 14.30 do 21.30 vsake pol ure.

● **Sv. maša na Katinari.** V nedeljo, 12. septembra ob 10. uri bo sv. maša pri kapelici «Kraljice miru» za proslavitev 32. obletnice njene zgraditve.

Danes se poročita
MARJAN BUKAVEC
in
MAGDA ČUK
Obilo sreče in zadovoljstva jima želijo člani zbora Vasilij Mirk. Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

MOŽNOSTI UČINKOVITIH POSEGOV V NAŠI DEŽELI

Razprava o onesnaženju in njegovem preprečevanju

Posegi odbornika za zdravstvo odv. Devetaga, prof. Maiorija iz Trsta in prof. Sambraila iz Zagreba o sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo

Avtonomna ustanova pordenonskega sejma «Friuli - Venezia Giulia» je priredila s sodelovanjem deželnega odborništva za higieno in zdravstvo ter inštituta za higieno pri tržaški univerzi, študijsko srečanje o temi «Onesnaženje okolja in možnosti rešitve». Srečanje se je začelo pod predsedstvom prof. Passina, direktorja oddelka za raziskave o vodi pri CRN. Med prisotnimi naj omenimo deželnega svetovalca Bosarija, dr. Caputa, pordenonskega prefekta ter svetovalca pri hrvaški akademiji znanosti in umetnosti dr. Sambraila iz Zagreba.

Prvo poročilo je prebral deželni odbornik za zdravstvo odv. Devetag, ki je govoril o tehničnih, juridičnih in administrativnih problemih onesnaženja okolja v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Te probleme je analiziral v luči statističnih podatkov, ki jih ima na razpolago njegovo odborništvo.

Iz njegovega izvajanja izhaja, da je vprašanje onesnaženja okolja zajelo tudi Furlanijo - Julijsko krajino, kjer pa, čeprav je precej razširjeno, ni še tako kritično in so velike možnosti za njegovo ugodno rešitev, posebno kar zadeva zaščito javnega zdravja. Devetag je nato orisal položaj v vsaki od štirih pokrajin glede na kanalizacijo, ki ponekod že obstaja, drugod pa je v izgradnji. Poglobil se je tudi v problem onesnaženja okolja po raznih industrijah in poudaril, da je tudi tam že v teku akcija na različnih administrativnih ravneh za obrambno okolja.

Drugi referat je imel direktor inštituta za higieno pri tržaški univerzi prof. Maiori. Govoril je o sedanjih aspektih onesnaženja in o bodočih perspektivah. Dejal je, da je onesnaženje okolja neposredna posledica socialnega razvoja ter moderne tehnologije. Maiori je rekel, da spremembe okolja ki so odvisne od kroničnega onesnaženja, lahko vplivajo na substrate do take mere, da je potem nemogoč vsak povratek v normalnost.

Katere so perspektive za človeka v bodočnosti? Maiori je dejal, da je optimist, kar zadeva možnost rešitve tega problema. Ne more si namreč predstavljati, da bi človek, ki je dosegel tak tehnološki razvoj, podlegel temu zlu, ki ga je sam povzročil. Sama tehnologija bo morala priskočiti človeštvu na pomoč, da zavre sedanji proces. Potrebna pa je trdna volja in globoka družbena zavest ter plodna znanstvena dejavnost in sodelovanje.

Kongres se je nadaljeval popoldne, ko so posegli v razpravo tudi drugi udeleženci. Prečitali so nato še nekaj referatov, izmed katerih naj omenimo referat dr. Sambraila iz Zagreba o temi «Nujnost italijansko - jugoslovanskega sodelovanja o vprašanjih onesnaženja okolja».

Danes splavitev 254-tonske «Esso Italia»

Danes dopoldne bodo v plovnem bazenu ladjedelnice Italcantieri v Tržiču splavili doslej največjo v Italiji zgrajeno petrolejsko ladjo na turbinski pogon, 254 tisoč tonsko «Esso Italia».

Ladja, ki je sestavni del večjega naročila firme Esso pri največjih evropskih ladjedelnicah, je prva iz serije osmih petrolejskih ladij (5 na turbinski in 3 na dieselski pogon), ki imajo vse nad 250 tisoč ton in ki bodo zgrajene v ladjedelnici Italcantieri za različne družbe.

Glavne značilnosti ladje so naslednje: največja dolžina 384,41 metra, višina do zgornjega mostu 25,60 metra, največja širina 51,81 metra, grez pri polnem tovoru 19,98 metra, bruto teža 140 tisoč ton, bruto nosilnost 254 tisoč ton, zmogljivosti cistern 311.600 kubičnih metrov, jakost pogonskega motorja — turbina Ansaldo Meccanico Nucleare Stal Laval 32.500 tonskih sil na os, hitrost pri polnem tovoru 16 vozlov.

Ladja ima zelo visoko stopnjo avtomatizacije za vse operacije pri ukrcevanju in izkrcevanju kakor tudi za upravljanje motorja.

● **Pokrajinska federacija PSDI** je dala svoj pristanek za zborovanje Italijanske zveze za razporoko, ki bo 20. t.m. na Trgu Goldoni. Za svojega uradnega zastopnika je določila člana pokrajinskega izvršnega odbora odv. Maria Berceta.

Poziv nošam za Kraško ohcet

Zadruga «Naš Kras» vabi vse, ki imajo narodne noše, da se udeležijo «Kraške ohceti», ki bo v nedeljo, 12. septembra na Repentabru. Zbirališče noš bo ob 10. uri pred repentabrsko cerkvijo.

Po poroki bo običajna zakuska v Furlanovi restavraciji. Noše, ki bodo ostale na prireditvi tudi popoldne, bodo prejele bon za jedačo in pijačo.

Ker bo ljubljanska televizija snemala letošnjo «Kraško ohcet» v barvah, prosimo še posebej za čim večjo udeležbo.

Kino

MIRAMARSKI PARK. Predstave «Luči in zvoki».

Danes, ob 21.00 in ob 22.15 dve predstavi «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

Nazionale 15.30 Walt Disney: «Paperino story». Technicolor

Fenice 16.00 «E' tornato Sabata... hai chiuso un'altra volta». Technicolor. Lee Van Cleef.

Eden 15.30 «Sacco e Vanzetti».

Grattacielo 16.30 «La coda dello scorpione». George Hilton, Anita Strindberg. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Excelsior 16.00 «La tarantola dal ventre nero». Silvano Tranquilli, Annabella Incontrera. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00 «Il romanzo di un ladro di cavalli». Technicolor.

Alabarda 16.30 «Morte sul Tamigi». Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 16.30 Revija znanstveno fantastičnih filmov. «Daleks, il futuro tra 1.000.000 di anni». Technicolor.

Aurora 16.30 «Anonimo veneziano». Tonino Manfredi, Silvia Koščina. Zadnji dan.

Impero 16.30 «L'uccello dalle piume di cristallo», Tony Musante. J. Kendall. Prepovedano mladini pod 12. letom.

Cristallo 16.30 «Agente 007 dalla Russia con amore». Technicolor. Sean Connery.

Capitol 16.30 «Fuori il maloppo». Technicolor. C. Cardinale, S. Baker.

Moderno 16.30 «Il prete sposato». Lando Buzzanca, Rossana Podestà. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 15.45—21.30 «La grande fuga». Technicolor.

Ideale 16.00 «I lupi attaccano in branco». Rod Hudson, Silva Koščina. Technicolor.

Astra 16.30 «Strogoff». Technicolor.

Abbazia 16.30 «Scusi dov'è il fronte», Jerry Lewis. Technicolor.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 barvni avanturistični film:
SUPPONIAMO CHE DICHIARINO LA GUERRA E NESSUNO CI VADA
Igrajo: J. Keith, E. Borgomini, S. Pleschette in T. Curtis.

Šolske vesti

Didaktično ravnateljstvo v Nabrežini sporoča, da je vpisovanje otrok v vse razrede osnovne šole vsak delavnik od 9. do 12. ure do vključno 15. septembra na šolskih sedežih.

Didaktični ravnateljstvi pri Sv. Jakobu in Sv. Ivanu obveščata, da bo vpisovanje v osnovno šolo v Trstu do 15. septembra vsak dan od 9. do 12. ure. Otroci rojeni leta 1965, ki se morajo vpisati v I. razred, naj predložijo potrdilo o cepljenju in po možnosti rojstni list.

Didaktično ravnateljstvo na Opčinah sporoča, da je v teku vpisovanje v I. in ostale razrede na vseh šolah dnevno od 9. do 12. ure.

Izleti

SPDT proslavja dan planincev 1971 v nedeljo, 19. septembra z izletom na Nanos. Vse planince, izkušene in neizkušene, posebno pa mladince, prisrčno vabimo na izlet. Izletniki, ki ne dospejo v Razdrto z osebnimi avti, se lahko poslužijo linijskega avtobusa, ki odpotuje z avtobusne postaje v Trstu. Mesta je treba rezervirati. Kdor se želi izleta udeležiti, naj se nemudoma prijavi v Ul. Geppa in plača takoj vozni listek, sicer ne bo imel zajamčenega prevoza.

Izhodišča za izkušene: Gradiška tura pri Vipavi.

Zbirališča: v Vipavi ob 9. uri — trg (prevoz zagotovljen).

Ostali v Razdrtem ob 9. uri v gostilni.

Otroci bodo pod nadzorstvom planinskih vodnikov.

Včeraj - danes

Danes, sobota, 11. septembra
MILAN

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 19.26. Dolžina dneva 12.48. Luna vzide ob 22.52 in zatone ob 14.43.

Jutri, nedelja, 12. septembra
SILVIN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 18,5 stopinje, najnižja 12, ob 19. uri 18 stopinj, zračni tlak 1014,6 stanoviten, vlaga 78 odst., dežja je padlo 4,1 mm, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 10. septembra 1971 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 5 oseb.

Umrli so: 39-letna Darinka Jovanović por. Vuković, 67-letni Corrado Zucchini, 69-letni Paolo Zenti, 83-letna Carla Ogrin vd. Vidorno, 63-letni Pietro Gojtan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Trg Borsa 12, Cantauro, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2, Sant'Anna, Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16, Davanzo, Ul. Bernini 4, Al Castoro, Ul. Cavana 11, Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Razstave

V galeriji Tergeste v Ul. Battisti 23 razstavlja do 17. septembra Italo Rossi.

V umetnostni galeriji Mignon na Korzu Italija razstavlja do 15. septembra Silvio Pagan.

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità d'Italia razstavlja do 11. septembra tržaški slikar Alfredo Seriani.

V galeriji Rossoni na Korzu Italija 9 razstavlja do 20. t. m. tržaški slikar Pino Caldarulo.

V Tržaški knjigarni razstavlja do konca septembra slike in grafike Demetrij Cej.

Mali oglasi

KUPIM PREDVOJNE otroške časopise: TOPOLINO, AVVENTUROSO, AUDACE in druge tistega časa. Bollini Via Losanna 16, Milano.

DALMATEX, Via Trento 7, IŠČE dekleta z znanjem slovenščine. Plača po dogovoru.

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA VASCOTTO - ŠKRK, Ul. Ginnastica 26 išče vajenko. Zglasiti se na naslovu.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina Saška Daneua darujejo M. Kapun 3.000 lir, Anton in Angelca Malalan 3.000, Silvana in Ivana Malalan 2.000 za spomenik padlim na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Saška Daneua darujeta družini Sossi-Starc 5.000 lir za ŠD «Polet».

V počastitev spomina pok. Marije Škabar darujeta Marija in Boris Škerk 7.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob dragega prijatelja Saška darujeta Ivo Sosič in Igor Simonić 5.000 lir za ŠD «Polet».

V počastitev spomina Saška Daneua darujeta Irene in Dušan Furlan 5.000 lir za spomenik v Cerknem.

V počastitev spomina Saska Daneua darujejo Alma, Marica in Grozdana 3.000 lir za spomenik padlim na Opčinah.

POPRAVEK

Namesto cvetja na grob Saška Daneua darujeta Marta (in ne Marija, kot je bilo včeraj pomotoma napisano) in Čeleste Daneu 2.000 lir za ŠD Polet.

DVODNEVNO ZASEDANJE USTANOVE ESA V VIDMU

Obrtništvo dežele Furlanije-Jul. krajine mora povečati svojo izvozno zmogljivost

Izjave deželnega odbornika za obrtništvo Stopperja in podtajnika za zunanjo trgovino Belcija

Devetnajst odstotkov celotnega državnega izvoza v letu 1970 za skupno vrednost 1.500 milijard lir z vsemi učinki glede zaposlenosti, podvojitev notranjega izvoza za 30 odstotkov glede na pokazatelje izpred desetih let: to so najvažnejši podatki o izvozu obrtniških podjetij, ki jih je podal podtajnik za zunanjo trgovino poslanec Corra do Belci na zasedanju Deželne ustanove za razvoj obrtništva ESA, ki se je začelo včeraj dopoldne v razstavni dvorani v Vidmu. Zasedanja se udeležuje veliko število političnih predstavnikov, gospodarskih operaterjev, izvedencev, funkcionarjev ministrstva za trgovino z inozemstvom, prav tako pa tudi delegacija Slovenskega gospodarskega združenja iz Trsta.

Po pozdravu videmskega župana prof. Cadetta, predsednika Ustanove za razvoj obrtništva prof. Diega Di Nataleja, ki je opozoril na številne naloge, ki si jih je naložila ustanova za razvoj obrtništva in poudaril, da obrtništvo dežele Furlanije - Julijske krajine išče novih tržišč in utrjuje obstoječa, in po pozdravu predsednika trgovinske zbornice Marangoneja, je deželni odbornik za delo, socialno skrbstvo in obrtništvo Nereo Stopper govoril o zakonskih pobudah dežele v korist izvoznih sposobnosti obrtniških podjetij. Odbornik Stopper je dejal da je krepitev izvoza del politike podpiranja mednarodnih izmenjav, ki jo vodi naša dežela in da je ta politika ustrezna samemu značaju dežele kot novozvalnega področja s Srednjo Evropo, Podonavjem in Sredozemskim bazenom. Perspektive, ki jih je zavzela deželna proizvodnja na raznih področjih in že vzpostavljeni odnosi z mnogimi deželami, posebno pa z mejnimi, opravičujejo najugodnejše napovedi za bodočo razširitev deželne trgovine z inozemstvom. Toda dejstvo, da so za podjetniško strukturo v naši deželi značilna številna mala in srednja podjetja, poleg velikih kompleksov, zahteva dvom o sposobnosti teh malih enot, da bi se lahko samostojno uveljavile na tujih tržiščih. Zato je potrebno, je dejal Stopper, okrepiti razvojno sposobnost in podpirati izvoz malih in srednjih podjetij, kar se že izvaja v deželi bodisi preko zadružnih oblik, ki so se od petih v letu 1965 povečale na 15 sedanjih, medtem tri ravnokar nastajajo, bodisi preko deželnih in državnih organizmov. Odbornik Stopper je omenil nato deželni zakon štev. 17 od 1. junija 1970, ki predvideva med drugim prispevke na obresti za posojila, ki jih najemajo obrtniška podjetja za potrebe v zvezi z izvozom, ter zakonski osnutek številka 203, ki vnaša izboljšave k zakonu štev. 17.

Podtajnik Belci, ki je predsedoval zasedanju, je med drugim dejal, da se ukrepi, ki jih je sprejel predsednik Nixon 15. avgusta za poživitev gospodarske dejavnosti in za obrambo dolarja, najobčutneje poznajo prav na obrtniškem področju. Dodatni desetodstotni davek na uvoz in fluktuacija lire proti dolarju bremenijo italijanski izvoz v ZDA za 12 odst. kar utegne brez ustreznih protiukrepov povzročiti skrčenje italijanskih izvoznih tokov na dolarsko področje. Poslanec Belci je v tej zvezi dejal, da italijanska vlada že preučuje vrsto ukrepov, ki naj podprejo konkurenčno sposobnost italijanskih proizvodov. Poudaril pa je tudi, da je nujno vedno večje poznavanje mednarodnih tržišč in da obrtniška podjetja uvajajo naprednejše proizvodne tehnike ter da opustijo svoje ozke deželne in državne okvire ter da se organizirajo na širših osnovah zadružnega značaja za uspešno prodiranje na tuja tržišča.

Otvoritvenim nagovorom so sledila tehnična poročila, ki so jih podali dr. Beniamino Miozzi, generalni direktor za uvoz-izvoz pri ministrstvu za zunanjo trgovino o temi «Karakteristične smernice italijanskega obrtniškega izvoza», inž. Vincenzo Selan, direktor deželne ustanove ESA o temi «Pomoč obrtniškim izvoznim podjetjem», dr. Gennaro Mincione, funkcionar sekcije za obrtništvo in malo industrijo pri državni ustanovi za zunanjo trgovino o temi «Spodbujanje obrtniškega izvoza» ter dr. Luciano Bonifazi, funkcionar za trgovino pri deželni ustanovi ESA o problemih in perspektivah obrtniškega izvoza v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Tako zjutraj kot popoldne so poročilom sledili posegi udeležencev zasedanja, posebno poslovnih ljudi, ki se ukvarjajo v obrtniškem sektorju s specializacijo izvoza. V glavnem so se vključili v diskusijo predstavniki raznih furlanskih konzorcijev, ki se vsak dan srečujejo s problemi izvoza in ki so podčrtali nujnost sprejetja posebnih ukrepov za zajezitev težav, ki so nastala po znanih odločitvah ZDA glede konvertibilnosti dolarja in pa boljšo ureditev zavarovanja kreditov.

Poleg teh je bilo omenjenih še cela vrsta problemov, s katerimi se vsak dan srečujejo obrtniki, ki se bavijo z izvozom. Vsi pa so podčrtali nujnost novih konzorcijev, ker se je do sedaj izkazalo, da je ta edina oblika, ki daje možnost tudi manjšim podjetjem, da prodajo svoje izdelke na zunanjih trgih.

Vsa poročila so bila zelo poglobljena in so dokaz resnosti in konkretnosti, s katerimi se skušajo v naši deželi reševati problemi tako važne ekonomske branže, kot je obrtništvo.

Danes se bo zasedanje nadaljevalo še z dvema poročiloma, ki bosta zajeli probleme okrog administrativnih problemov v izvozu ter o izkustvih na tem področju v mali industriji.

K. J.

Matični urad ob nedeljah zaprt

Župan je sporočil, da je od 12. t.m. dalje ukinjeno nedeljsko poslovanje matičnega urada, kakor tudi njegovo poslovanje v prazničnih dneh. Kot je znano je ta urad doslej posloval ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.

Prijave rojstev in smrti, za katere rok bi zapadel na praznični dan, morajo biti izvršene naslednji dan.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

PRED SODIŠČEM BEOGRAJČANA ZARADI ŽEPARSTVA V TROLEJBUSU

Pretor dr. Losapio je enega obsodil, drugega pa popolnoma oprostil

Pred tržaškim okrožnim sodiščem sta se včeraj morala zagovarjati mlada jugoslovanska državljana iz okolice Beograda, ki naj bi zgodaj zjutraj 1. septembra letos na trolejbusu proge št. 1 okradla žensko.

Mladeniča, 20-letni Branimir Buljić in mladoletni Ljubomir J., naj bi omenjenega dne na postajališču pri Trgu Goldoni stopila v trolejbus in se prerinila skoraj do sredine vozila. Pri tem naj bi tako močno sunila ob 34-letno Ondino Cheroovaz por. Ruan iz Ul. Lorenzetti 30, da ju je ta osorno pogledala in jima mimogrede dejala, naj pazita, kam stopata.

Trolejbus je pripeljal skoraj do Trga Sansovina, ko se je ena od potnic, 50-letna Savina Franco por. Martini iz Ul. Trissino 31 ravnokar pripravljala, da izstopi. Zato je skoraj samogibno segla z roko v torbico, da bi odvrgla vozni listek, ko se je nenadoma zavedala, da nima več denarnice. Ženskin krik je seveda presenetil vse v trolejbusu, šofer pa je nemudoma ustavil vozilo, ne da bi odprl vrat.

Ruanova, ob katero sta malo prej sunila mladeniča, je hitro stekla do šoferja in mu na glas povedala, da je pravkar videla enega od mladeničev, kako je podal ukradeno denarnico svojemu pajdašu. Tudi biljeter Dario Reiter iz Ul. Soncini 56/1 se je približal šoferju in z očmi iskal med gručo potnikov mladeniča. Eden od njiju, Buljić, pa je spretno izrabil trenutno biljeterjevo odsotnost, bliskovito zavrtel ročico za odpiranje zadnjih vrat in izstopil. Namera, da bi pobegnil pa se mu ni posrečila, zakaj takoj je bil pri njem Reiter in ga ustavil ter ga skupaj z mladoletnim Ljubomirom J. zadržal do prihoda agentov letečega oddelka kvesture. Ti so pod vodstvom podčastnika Cosse takoj prišli do Trga Sansovino in seveda nemudoma preiskali nepridiprava. Medtem ko pri Buljiću niso našli ničesar, so pri mladoletniku našli ukradeno denarnico, v kateri je Martinijeva poleg dokumentov hranila 2 tisoč lir, 15 tisoč starih dinarjev ter vrsto loterijskih nobotnic.

Na včerajšnji razpravi pred pretorjem dr. Losapiom sta žeparja, ki sta bila v priptrem stanju, seveda tajila vse, čeprav bi izjava, da se oba sploh nista nikoli videla, bila lahko zelo verjetna. Buljić je na priliko dejal, da je šele na kvesturi izvedel, kaj se je pravzaprav dogodilo v trolejbusu in še, da je popolnoma sam vstopil vanj. Tudi Ljubomir J. je potrdil to okoliščino. Pretorju je dejal, da je prišel v Trst, da bi si kupil čevlje in da so mu na kvesturi povedali, da je Buljić njegov sonarodnjak.

Tudi izjave prič so bile precej raznovrstne in ponekod celo nasprotujoče si, zlasti pri opisu telesnih značilnosti obeh oziroma obiek, ki sta jih nosila.

Tožilec dr. De Paoli je menil, da krivdi obtožencev nista povsem dokazani in v ta namen predlagal za Buljića oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, za drugega pa popolno oprostitev. Branilca odv. Beritta in Sardos sta predlagala najširše oprostitve, pretor dr. Losapio pa je obsodil Buljića pogojno in brez vpisa v kazenski list na 2 meseca zapora in 30 tisoč lir denarne kazni, mladoletnega Ljubomira J. pa z utemeljitvijo, da ni zakrivil kaznivega dejanja, oprostil

Higiensko nadzorstvo v letošnjem avgustu

Komisariat za higieno občinskega oddelka za zdravstvo in higieno je tudi v letošnjem avgustu posvetil posebno pozornost nadzorstvu nad lahko pokvarljivimi živili in pijačami, poleg seveda rednega nadzorstva proizvodnih podjetij ter skladišč za živilske proizvode. Nadaljevala se je tudi dejavnost tehničnega osebja oddelka, ki je v avgustu opravilo 17 ogledov v stanovanjih, ki so bila v neustreznih pogojih za bivanje in za katera je izdalo ustrezna potrdila.

Skupno je komisariat za higieno opravil 3.687 inšpekcij in pregledal 73 vzorcev živil in pijač v skladiščih. Vzorci so bili poslani v analizo kemičnemu oddelku laboratorija za higieno in profilakso tržaške pokrajine, 69 vzorcev so poslali medicinsko - mikrografskemu oddelku istega pokrajinskega laboratorija, 2 vzorca pa državni ustanovi za riž.

Prav tako so v avgustu izdali 45 glob zaradi prekrškov krajevnega higienskega pravilnika, pet primerkov pa so prijavili sodnim oblastem pod obtožbo kršitve zakonov in odlokov.

Novi prometni predpisi

Župan Spaccini je uvedel nove prometne predpise na Trgu Unità na odseku cestišča nasproti palače Assicurazioni Generali, s pridržkom, da jih spremeni, ko se bo začela ponovna dejavnost v omenjeni palači. Župan je tako uvedel enosmerni promet za vsa vozila na Trgu Unità na stranskem odseku nasproti palače Assicurazioni Generali v smeri proti palači prefekture od Capo di Piazza do Passo di Piazza. Obenem je preklical prepoved prehoda na Trgu Unità nasproti palače Assicurazioni Generali med Capo di Piazza in Passo di Piazza.

Poleg teh novosti je župan izdal še vrsto drugih predpisov prometnega značaja. Tako je za večjo varnost pešcev uvedel zebrasti prehod za pešče na Ulici D'Alviano ob stičišču v Ul. Italo Svevo in prav takšen prehod na Ulici Italo Svevo na stičišču z Ulico D'Alviano.

Zebraste prehode je nadalje uvedel na Ulici Cavana na križišču s Trgom S. Lucia in Trgom Hortis, na Trgu S. Lucia na križišču s Trgom Hortis in Ulico Cavana ter na Trgu Hortis na križišču s Trgom S. Lucia;

na Ulici Cumano pred hišno številko 2 med obema postajama filobusne proge štev. 18;

od št. 2 v Ulici Muda Vecchia na vogalu s Trgom Piccola ob palači Costanzi je podaljšal prepoved postajanja za vsa vozila razen za policijska;

na Ulici Olivio Artemisio je uvedel prepoved postajanja za vsa vozila na obeh straneh ulice začenši z Ul. A. Valerio v dolžini 160 metrov do vključno odcepa stranske ulice;

prepoved postajanja za vsa vozila na Ulici Bonomea na odseku od Ul. Carmelitani do križišča z Ul. Piani na strani linih številk;

na Ul. Scalo Legnami na križišču z Ul. Italo Svevo je uvedel obvezno ustavljanje vozil pri znaku stop.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Kavčič priredil sprejem ob dnevu mornarice JLA

Enote jugoslovanske vojne mornarice v lukah obalnih mest

V počastitev dneva jugoslovanske vojne mornarice je predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič priredil sinoči svečan sprejem v hotelu Triglav v Kopru. Sprejema so se udeležili predstavniki enot jugoslovanske vojne mornarice, ki se mudijo te dni v lukah obalnih mest, nadalje predsedniki vseh primorskih občin, predstavniki delovnih kolektivov in družbeno - političnih organizacij ter predstavniki enot JLA in splošne ljudske obrambe v Sloveniji. Sprejemu je prisostvoval tudi viceadmiral jugoslovanske vojne mornarice Franc Rustja.

Enote jugoslovanske vojne mornarice, ki se mudijo v obalnih mestih, vzbujajo veliko pozornost prebivalstva, zlasti še najmodernejši torpedni čolni in ladje z raketno oborožitvijo. Enote bodo zasidrane v luškah do nedelje in je predviden tudi ogled za prebivalstvo.

Ob prazniku je sprejel višje mornariške oficirje in predstavnike pomorskega gospodarstva tudi predsednik obalnega sveta Miro Kocjan.

Huda prometna nesreča v Postojni

V Planini pri Postojni se je pripetila sinoči huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje tržni in špektor iz Ilirske Bistrice Jože Saje. Saje je skupaj s tržnim inšpektorjem Marijo Jekševar prečkal cesto v Planini pri gostilni Požar. V tistem trenutku je pripeljal iz smeri Postojne šofer avtobusa s koprsko registracijo Ivan Vadnjal. Pešca sta se tako nenadoma znašla pred vozilom, da je bil voznik brez moči. Zaradi hudih poškodb je bil Saje na mestu mrtev, medtem ko so Jekševarjevo takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

PRVE UGOTOVITVE PRI LETOŠNJEM VPISOVANJU V ŠOLO

V Ul. Croce potrebujemo 2 oddelka otroškega vrtca

Omejevanje števila otrok pri vpisu predstavlja hudo narodnostno krivico

Te dni je v teku vpisovanje otrok v osnovne šole in v otroške vrtce. Medtem ko vsaj za sedaj nimamo vesti o nevšečnostih pri vpisovanju osnovnošolskih otrok, smo izvedeli, da se le-te pojavljajo pri vpisu v vrtce. Po zakonu je namreč dovoljeno vpisati v vrtec največ do 30 otrok. Kar je otrok čez to število, so jih otroške vrtnarice dolžne zavrniti. Zaradi te omejitve so se — za primer — prve resne težave pojavile lansko leto v Doberdobu, kjer so morali zavrniti okoli 20 otrok, čeprav so njihove matere izrecno želele, da bi otroci obiskovali vrtec.

Letos se pojavlja podobna težava v slovenskem otroškem vrtcu v Ul. Croce v Gorici. Po naših podatkih je otroška vrtnarica že dosegla število 30 otrok ter je dolžna zavrniti otroke, ki bi jih želeli še vpisati. Tako se bo lahko zgodilo, da se kakšnih 15 ali celo 20 otrok iz mesta ne bo moglo vpisati. Kaj bi to pomenilo za našo narodno skupnost, ni treba posebej poudarjati, saj nas skušnje učijo, da se bo slovenski otrok bolj zagotovo vpisal v slovensko osnovno šolo, če bo poprej obiskoval tudi slovenski otroški vrtec.

Sedanje težave je mogoče obiti samo na takšen način, da občinska uprava naroči vrtnarici, naj nadaljuje z vpisovanjem otrok ter potem odpre drugi oddelek slovenskega otroškega vrtca v Ul. Croce, za katerega ne bo imela težav poiskati slovenske otroške vrtnarice.

Ker se nam zdi vprašanje nadvse pomembno, bi morali pristojni krogi hitro ukrepati, da preprečijo nastajanje hude škode za našo narodnostno skupnost v mestu.

Slovenci bomo s prisotnostjo na nocojšnji manifestaciji izpričali svoj odpor do obnavljanja fašizma v državi in v naših krajih še posebej.

Podpisi za referendum proti fašističnim zakonom

Nadaljuje se podpisovanje za referendum za odpravo fašističnih zakonov. Pred nekaj dnevi smo objavili nekatere številke o podpisih zbranih v naši pokrajini. Iz Sovodenj so nam javili, da so tam doslej zbrali 230 podpisov. Delo bodo nadaljevali vsak dan od 10. do 13. ure na županstvu. Nocoj bo moč v Sovodnjah podpisati referendum po svečanosti pred spomenikom.

Pred vsemi tovarnami so sindikalne organizacije razdeljevale letak s pozivom delavcem, da na občinah pred tajniki podpišejo za referendum za odpravo teh zakonov.

Kmetovalci terjajo povračilo škode

V Koprivi je pokrajinska Alleanza coltivatori sklicala pred nekaj dnevi sestanek oseb, ki jih je prizadelo nedavno neurje. Ugotovili so, da nista doslej niti država niti dežela dali na razpolago izredne pomoči, o kateri je bil govor.

Prihodnji teden bo v Krminu sestanek pokrajinskega značaja, na katerem bodo kmetje povabili sindikalne organizacije in krajevne uprave, da bi enotno posredovale pri deželni in osrednji vladi, da bi se čim prej ugodno zaključil birokratski postopek pri dajanju pomoči prizadetim.

(—) V Trstu bodo v kratkem pričeli s tečajem za uporabnike škodljivih plinov. Kdor se za tak tečaj zanima naj se obrne za pojasnila k pokrajinskemu zdravniku v Gorici, Ul. Rismondo 6.

VESTI Z ONKRAJ MEJE

Ob prazniku Nove Gorice priznanja najbolj zaslužnim

Predsednik Rudi Šimac: «Objektov z nepokritimi investicijami ni»

V spomin na začetek borbe proti nemškemu okupatorju, ki ga obeležuje goriška fronta, slavijo v novogoriški občini vsako leto svoj praznik. Letošnji deveti september je bil v tem pogledu še posebno slavnosten. Obeležili so ga s podelitvijo nagrad in priznanj najbolj zaslužnim ter boine zastave srednjeprimorskemu odredu, ki so ga ustanovili pred nedavnim ob uveljavljanju koncepta vseljudskega odpora.

Na slavnostni seji občinske skupščine je njen predsednik Rudi Šimac v daljšem slavnostnem govoru orisal temeljne značilnosti sedanjega gospodarskega in družbenega trenutka v občini. Poudaril je, da so doseženi na vseh področjih številni uspehi, ki jih je ilustriral tudi z nekaterimi številkami. Industrija je letos v prvem polletju dosegla v primerjavi s prvimi šestimi meseci lanskega leta za 32 odstotkov večji celotni dohodek, dobiček podjetij pa je bil večji zelo za 53 odstotkov. Povečalo se je tudi število zaposlenih za sedem odstotkov. Sedaj lahko govorijo v občini o polni zaposlitvi. Ker pa uresničujejo ali programirajo številne delovne organizacije nove naložbe za modernizacijo in širjenje proizvodnje, obstaja nevarnost, da bo težko dobiti potrebno dodatno delovno silo za uresničenje načrtov. Predsednik Šimac se je zaustavil tudi ob nekaterih odprtih gradbiščih, ki jih vsaj posredno zadevajo nedavni omejitveni ukrepi jugoslovanske vlade glede investicij. Povedal je, da objektov z nepokritimi investicijami ni. Potrebno pa bo zagotoviti nekaj dodatnega denarja za ureditev avtoporta na vrtojbskem polju, bolnišnico v Šempetru ter turistično-rekreacijski center Alpe Adria v Novi Gorici.

Na slavnostni seji občinske skupščine so podelili tudi nagrade in priznanja občine najbolj uspešnim delovnim organizacijam in posameznikom. Med organizacijami sta prejeli posebni nagradi odbojkarski klub iz Kanala, ki je zabeležil v zadnjih letih številne odlične rezultate na tekmah po vsej Jugoslaviji in vzgojil vrsto mladih navdušenih športnikov, in Primorsko dramsko gledališče za uspešno kulturno poslanstvo v Novi Gorici, vsej Primorski in zamejstvu. Jožko Humar, ki je sedaj sodnik vrhovnega sodišča Jugoslavije, pa je prejel nagrado za dolgoletno delo na področju upravnih organov ter v kulturno prosvetni dejavnosti. Prvič so na seji podelili tudi nagrado Franceta Bevka, ki so jo osnovali ob pisateljevi smrti v minulem letu. Nagrado je prejel akademski slikar Rafael Nemec, in sicer za svoje slikarske stvaritve ter za začetek organiziranja likovnih razstav in za pedagoško delo na Goriškem.

Posebna priznanja za dolgoletno delo na različnih področjih družbenega življenja pa so prejeli: Kristjan Bavdaž za delo s slovenskimi izseljenci, Avguštin Okroglič za napore pri razvijanju Splošnega gradbenega podjetja Gorica, Ludvik Novak za delo v organizaciji Zveze borcev, Mira Slamič za prizadevanja na področju otroškega varstva, Jože Štrukelj za napore pri začetku graditve Nove Gorice, Jože Štucin za prostovoljno delo pri obnavljanju porušene domovine, dr. Ciril Žiček za prizadevanja na področju turizma. Priznanja so podelili tudi podjetju Salonit Anhovo, občinski gasilski zvezi Gorica ter avto moto društvu.

Po slavnostni seji občinske skupščine so se udeleženci zbrali pred skupščinsko palačo, kjer so bili postrojeni pripadniki srednjeprimorskega partizanskega odreda. Ob zvokih državne himne je predsednik Šimac podelil njegovemu komandantu Stanku Pahorju bojno zastavo za odred.

Gina Lollobrigida v tržiški ladjedelnici

Gino Lollobrigida je bila včeraj zjutraj na obisku v tržiški ladjedelnici. Številni delavci so z začudenjem gledali poznano filmsko igralko, ki se je kretala v ladjedelnici v spremstvu glavnega direktorja inž. Lippija in drugih odgovornih ljudi.

Lollobrigida je napravila več fotografskih posnetkov in se je tudi pogovarjala s številnimi delavci in tehniki v tej veliki tovarni. Znana igralka namreč pripravlja slikovno reportažo za ameriški tednik «Life» in je bila zaradi tega že v prejšnjih dneh v nekaterih tovarnah v Trstu, Turinu in Genovi. Čez nekaj let namerava izdati tudi lastno knjigo z reportažami iz raznih krajev Italije.

Študijske podpore poliomielitičnim otrokom

Italijanska liga za borbo proti poliomielitisu bo v prihodnjem šolskem letu dala mladim poliomielitikom, ki pripadajo nepremožnim družinam, 800 študijskih podpor v višini 100.000, 50.000 in 25.000 lir.

Podpore je treba poslati na sedež omenjene lige v Rim. Podrobnejša pojasnila je moč dobiti na prefekturi ali v pisarni pokrajinskega zdravnika v Ulici Rismondo 6.

Natečaja goriške občine

Goriška občina javlja, da so razpisali natečaj za dve mesti zdravstvene asistentke. Prošnje je treba vložiti na goriškem županstvu do 16. oktobra letos.

Istočasno je goriška občina razpisala natečaj za dve diplomirani bolničarki. Tudi zanje zapade rok za predložitev prošenj 16. oktobra.

Podrobnejše informacije o obeh natečajih je moč dobiti na personalnem oddelku goriškega županstva.

PREDAVANJE O STANOVANJSKI REFORMI

Italija potrebuje letno 450.000 novih stanovanj

Predsednik ustanove Gescal se je zavzel za čimprejšnje sprejetje stanovanjskih zakonov - K debati so se oglasili številni prisotni javni delavci

O stanovanjski reformi je bilo precej govora v dvorani pokrajinskega sveta na predavanju predsednika ustanove Gescal Elia Capodaglia. Predavanje je priredila socialistična svetovalska skupina in opazili smo najvidnejše politične predstavnike ter občinske in pokrajinske svetovalce raznih strank.

Capodaglio predseduje največji državni ustanovi, ki gradi z denarjem, ki ga plačujejo vsi zaposleni delodajalci in država, ljudska stanovanja, ki jih potem oddaja v najem ali prodaja. Govornik je povedal, da je stanovanjski problem pri nas zelo pereč. Italija potrebuje letno 450.000 stanovanj, v zadnjih letih pa so jih zgradili letno le 270 tisoč. Pomanjkanje stanovanj je torej precejšnje zlasti v visokoindustrializiranih krajih na severu, kamor se je preselilo v zadnjih letih mnogo novih prebivalcev.

Zasluga sindikatov je, je dejal Capodaglio, da so problem postavili na javno pozornico s težo, ki mu pripada. Vlada je pripravila ustrezen zakonski načrt znan pod imenom «paket Lauricella». Parlament o tem zakonu sedaj razpravlja. Po novem zakonu naj bi stanovanjsko gradnjo pospešili, tako da bi v prihodnjih letih vsaj začasno omilili stanovanjsko krizo.

V debato, ki je sledila, je poseglo več prisotnih, ki so zahtevali pojasnila ali dopolnila h govornikovemu izvajanju. Govorili so občinski svetovalci Candussi, Bianconi, odv. Sancin, Dellago, predsednik IACP Ceglie, tajnik CGIL Zuliani, podžupan iz Tržiča Semola.

Preiskava o pretepu v Novi Gorici

Pred nekaj dnevi smo poročali, da je neznani italijanski državljan v Novi Gorici pretepel svojega rojaka Giacoma Tamburlinija iz Krmina. Do pretepa je prišlo v nočnih urah v bližini nekega javnega lokala.

Tamburlini se nahaja hudo ranjen v šempetrski bolnišnici. Jugoslovanska milica je ugotovila kdo je napadalec in je akte izročila javnemu tožilcu v Novi Gorici. Istočasno so obvestili o zadevi tudi italijansko policijo. Izvedeli smo, da na naši strani meje stvar preiskujejo. Zaslišali so baje že več prič, ki bivajo v raznih krajih in ki so se tik pred pretepom nahajale v družbi napadalca in napadenega. Napadalec naj bi bil človek, ki biva v neki vasi blize Gorice.

Kratke iz bolnišnice

Šestdeset dni bo ostala v goriški bolnišnici 85-letna Giuseppina Zanchi iz Ulice della Bona 15. Včeraj zjutraj je v bližini javnega vrta padla na tla. Ima precej poškodb na levi nogi.

Ob šesti uri včeraj zjutraj se je na goriškem Korzu ponesrečil 69-letni Giovanni Riavez iz Ulice Formica 2. Riavez je kolesaril po Korzu namenjen na kolodvor, iz stranske Ulice IX. agosto je tedaj pripeljal videmski avtomobilist Nigeo Nigris, ki je zadel v Riaveza. Ta se je udaril v glavo, in bo ostal v bolnišnici deset dni.

V Gradiški se je včeraj zjutraj ponesrečila 61-letnega Elvira Donda. V bolnišnici bo ostala deset dni.

Seznam goriških milijonarjev

Nadaljujemo z objavo seznama goriških meščanov, ki so bili v letu 1966 obdavčeni za več kot pet milijonov lir čistega dohodka.

[illegible]co, kompl. davek prijavljenih in določenih 5.137.000 lir; geom. Felice Scarabot, doh. davek prijavljenih 574.000 lir, uradno ugotovljenih 5. milijonov lir, vložil je priziv; kompl. davek prijavljenih 1.064.000 lir, uradno ugotovljenih 4.988.000 lir, vložil je priziv; dr. Bruno Seculin, notar, doh. davek prijavljenih 483.000 lir, določenih 5.000.000 lir: kompl. davek prijavljenih 598.000 lir, določenih 4.790.000 lir; Pietro Solza, doh. davek, prijavljenih 4.200.000 lir, določenih 9.100.000 lir; kompl. davek prijavljenih 1.615.000 lir, določenih 7.103.000 lir; dr. Bruno Staffuzza, notar, doh. davek prijavljenih 4 milijone 624.000 lir, določenih 6.500.000 lir; kompl. davek prijavljenih 4 milijone 357.000 lir, določenih 6.473.000 lir; Mario Tacchino, gradbenik, doh. davek prijavljenih 18.706.000 lir, določenih 25.800.000 lir; kompl. davek prijavljenih 13.461.000 lir, določenih 20.555.000 lir; Mario Tiberio, kompl. davek prijavljenih 3.340.000 lir, določenih 5.390.000 lir; Federico Picozzi, trgovski zastopnik, doh. davek prijavljenih 2.113.000 lir; določenih 8.000.000 lir; kompl. davek prijavljenih 2.149.000 lir; določenih 8.801.000 lir; prof. Adolfo Ugomari, zdravnik, doh. davek prijavljenih in določenih 40.000 lir; kompl. davek prijavljenih 4.989.000 lir, določenih 6.235.000 lir;

Leopoldo Vianello, kompl. davek prijavljenih in določenih 5.743.000 lir; Stefano Viatori, trgovec, doh. davek prijavljenih 5.150.000 lir, določenih 7.000.000 lir; kompl. davek prijavljenih 6.333.000 lir, določenih 8.183.000 lir; Luigi Vidoz, gradbenik, doh. davek prijavljenih 2.400.000 lir, določenih 8.850.000 lir; kompl. davek prijavljenih 1.183.000 lir, določenih 7.632.000 lir; Bruno Volk, industrialec, doh. davek prijavljenih 6.980.000 lir, določenih 9.000.000 lir; kompl. davek prijavljenih 5.311.000 lir, določenih 7.330.000 lir; Vittorio Vriz, doh. davek prijavljenih in določenih 575.000 lir; kompl. davek prijavljenih in določenih 6.821.000 lir; Egidio Zorzenon, doh. davek prijavljenih 4.360.000 lir, določenih 6.200.000 lir; kompl. davek prijavljenih in določenih 5.333.000 lir;

Edmondo Candela, kompl. davek prijavljenih 1.270.000 lir, uradno ugotovljenih 18.400.000 lir, vložil je priziv; dr. Carlo Cappelli, uradnik, kompl. davek prijavljenih in določenih 6.237.000 lir; Romano Caprara, avtoprevoznik, doh. davek prijavljenih 3.700.000 lir, določenih 6.600.000 lir; kompl. davek prijavljenih 1 milijon 439.000 lir, določenih 5.590.000 lir; Telemaco Caprara, avtoprevoznik, doh. davek prijavljenih 1 milijon 620.000 lir, uradno ugotovljenih 9.600.000 lir, vložil je priziv; kompl. davek prijavljenih 1.268.000 lir, uradno ugotovljenih 9.574.000 lir, vložil je priziv; Bruno Carone, industrialec, kompl. davek prijavljenih 4.700.000 lir, določenih 7.510.000 lir; prof. Nicolangelo Carrara, zdravnik; doh. davek prijavljenin 440.000 lir, določenih 1.800.000 lir; kompl. davek prijavljenih 5.222.000 lir, določenih 7.149.000 lir; Remo Caselgrandi, industrialec, kompl. davek prijavljenih 4.486.000 lir, določenih 9.865.000 lir; prof Renato Cazzola, kirurg, doh. davek prijavljenih 240.000 lir, določenih 500.000 lir; kompl. davek prijavljenih 11.390.000 lir, določenih 15.479.000 lir; dr. Bruno Chientaroli, uradnik, kompl. davek prijavljenih in določenih 5.624.000

DOBRA BERA POKALOV IN NAGRAD

Še poslednje prijave za avtotekmo «dveh Sovodenj»

Nocoj žrebanje, nato predvajanje filma o lanski tekmi

Priprave za jutrišnjo avtotekmo «dveh Sovodenj» so v polnem teku. Precej tekmovalcev se je že vpisalo, danes pričakujejo prireditelji vpis še nekaterih. Nocoj ob 21. uri bo v občinski dvorani žrebanje, na katerem bodo izbrali vrstni red jutrišnjih odhodov.

Prireditelji so zbrali vrsto pokalov in nagrad in vabijo tekmovalce ter vaščane, da si jih ogledajo. Razstavljeni so na društvenem sedežu.

Na občini bo nocoj po žrebanju predvajanje filma o lanski ocenjevalni tekmi, ki so jo priredili Sovodenjci po Goriškem in Tržaškem.

Pokale in darove so doslej prispevali: občina Sovodnje, Kmečkodelavska posojilnica Sovodnje, Primorski dnevnik, tvrdka Viviex, pokrajinski podpredsednik Marko Waltritsch, tvrdka Teknomec, občina Gorica, gostilna «pri Tomažu», dežela Furlanija-Julijska krajina, Slovenska prosvetna zveza, Slovenska kulturno gospodarska zveza, Pokrajinska uprava v Gorici, Pokrajinska turistična ustanova, tvrdke Vojko Nardin, Alojz Kodermac, Autogomma, Vid Primožič, Ciemme, Darko Šuligoj, gostilna Rubijski grad, Janko Cotič, gostilna pri Bajti, Slavica Krajnik, Ida Pahor, Anton Koren, Paolo Gratton — avtomobili Ford, Jožko Krašček, Grafica Goriziana, gostilna Renato Devetak, Danilo Nanut.

Start prvega avtomobila bo jutri zjutraj ob 9. uri, ostali tekmovalci bodo startali v presledkih ene minute.

V ponedeljek začetek šahovskega tečaja

Klub «S. Gregorčič» v Gorici javlja, da se bo pričel šahovski tečaj za začetnike v ponedeljek 13. septembra ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani na Verdijevem korzu 13/1.

Tečaj bo vodil priznani šahovski mojster. Doslej se je vpisalo precej učencev in dijakov iz mesta. Prostora je še za nekaj ljudi.

«Pozdrav» zboru E. Morera iz Španije

Po zaključenem pevskem tekmovanju v Gorici so se nekateri tuji zbori ustavili v raznih krajih Italije in v sodelovanju z domačimi ustanovami priredili vrsto koncertov. Med temi je tudi španski pevski zbor «Eric Morera» iz Barcelone, ki ima že več let tesne prijateljske stike s tržiškim zborom «Ermes Grion».

V torek zvečer je bil v kinodvorani Azzurro v Tržiču skupni koncert obeh zborov. Pred kinodvorano so člani kulturnega društva «F. De Rosa» iz Ronk delili dvojezične (španske in italijanske) letake s protifašistično vsebino in proti Francovemu režimu. Pri tem pa je prišlo do neljubega incidenta, ker so nekateri ovirali mladeniče pri delitvi letakov. Poročilo krožka «De Rosa» trdi, da so agenti javne varnosti mirno gledali to grobo kršitev državljanskih pravic mladeničev.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi jutri, v nedeljo, 12. septembra ob dnevu planincev vzpon na Lepeno, h Krnskemu jezeru in na Bogatin. Vpisovanje in podrobnosti na sedežu SPD, Ul. Malta 2, tel. 24-95. SDP javlja, da je ze zaključilo z vpisom na izlet na otok Krk.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 9. septembra se je v goriški občini rodilo dvanajst otrok, dve osebi sta umrli.

Rojstva: Annalisa Laurenti, Barbara Toso, Rossano Cristofoli, Paolo Mezzorana, Marisa Calabrese, Lara Feresin, Dolores Cragnolin, Fabio Pelesson, Sabrina Cervai, Marzio Fermanelli, Fabio Facchin, Barbara Bolognini.

Smrti: 78-letni upokojenec Giovanni Offizia; 79-letna gospodinja Antonija Kompara, por. Holan.

Kino

CORSO 17.30—22.00: «Rio Lobo», J. Wayne in O'Neil, film je v barvah.
VERDI 17.15—22.00: «Le pecorelle del reverendo J. Borse», v barvah. Mladini pod 18. letom prepovedano.
MODERNISSIMO 17.30—22.00: «Dal Pentagono al Pacifico: uccidete Jamamoto», T. Mifune in J. Tsang; japonski kinemaskopski film v barvah.
CENTRALE 17.30—21.30: «Riuscirà il nostro eroe a ritrovare il più grande diamante del mondo?», R. Danton in A. Spaak; kinemaskopski film v barvah.
VITTORIA 17.30—21.30: «Quttro sporchi bastardi», J. Namot in A. Margret; ameriški film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 18.00—22.00: «Non stuzzicate i cowboy», J. Stewart in H. Fonda; v kinemaskopu in v barvah.
EXCELSIOR 17.30—22.00: «Controfigura per un delitto», P. Lawford in S. Davis jr.; v barvah.

NOVOSTI NA KNJIŽNEM TRGU

CORNELIUS RYAN

Najdaljši dan

Podrobna zgodovina izkrcanja v Normandiji

Dne 6. junija 1944 se je začela v drugi svetovni vojni operacija OVERLORD. Tega dne se je s spustom prvih padalcev ob 0,30 na tla Normandije začela zavezniška invazija na zahodno Evropo, ki so jo «branile» nacistične armade. Bila je to operacija, ki je zahtevala izredne tehnične priprave in izredna materialna sredstva. Zračni desant je štel 18.000 padalcev, po morju pa je približno 5000 ladij prepeljalo 200.000 vojakov, mornariške pehote, tankov, topov in druge oborožitve. Ščitilo pa je operacijo 700 vojaških ladij in več tisoč letal. To je bil odločilni naskok zahodnih zaveznikov na atlantski zid, naskok, ki je bil eden od začetkov konca nacistične vladavine.

Napad na evropsko trdnjavo je bil edinstven, krvav in težak, čeprav so zavezniki sami pričakovali močnejši nemški odpor. Seveda je bil pri vsem tem odločilen prvi dan zavezniškega napada, dan «D», ki je v zgodovino prišel z oznako «najdaljši dan». To je bil dan, ko se je odločalo, ali bo zavezniški napad na branjeno evropsko celino uspel, ali pa bo treba vso pripravljeno invazijsko armado obrniti nazaj v Anglijo in morda čez mesece poskusiti znova. Prvi dan invazije je bil torej odločilen dan. Zato je tudi najzanimivejše poznati ta prvi dan zavezniške ofenzive. Kako so tega usodnega dne potekali dogodki pa bomo spoznali iz knjige, ki je zdaj pred nami. Njen naslov je NAJDALJŠI DAN. Napisal jo je Cornelius Ryan, publicist, doma iz Dublina na Irskem, sedaj živeč v Ameriki.

Cornelius Ryan se je kot vojni dopisnik sam udeležil druge svetovne vojne. Bil je v ameriških avionih, ki so bombardirali Nemčijo. Sodeloval je pri zavezniškem izkrcanju v Normandiji z ameriško tretjo armado je prekrižaril Francijo in Nemčijo, potem pa odšel na Daljni vzhod in tam dočakal konec vojne. Napisal je vrsto reportaž, filmskih scenarijev, radijskih in televizijskih iger, največji uspeh pa je doživel s knjigo Najdaljši dan. Po tej knjigi so posneli istoimenski film, ki je po vsem svetu doživel izjemen uspeh. Samo knjigo pa so prevedli v številne tuje jezike.

Slovenskim bralcem jo je zdaj posredovala v prevodu Marka Selana založba Borec. Knjiga prihaja na slovenski knjižni trg sicer z desetletno zamudo, toda dan «D» je tako pomemben dan v zgodovini človeštva, da izid take knjige ni nikoli prepozen. Zato oživljati spomin na takšen dan ne more biti prekasno. Predvsem pa je to knjiga, ki je zaradi svojega izjemno plastičnega prikaza usodnih dogodkov tako privlačna, da se bere kot najbolj napet roman. Knjiga je torej že dolgo zaslužila slovenski prevod in prepričani smo, da bo v tej zvrsti literature dolgo časa med močno branimi teksti.

Knjiga je omejena na en sam dan, na odločilen prvi dan. Pisec sam je zbral vse razpoložljivo gradivo in ne samo uradno dokumentacijo zaveznikov in Nemcev. Sam je zbral pričevanja kakih tisoč neposrednih udeležencev dneva «D», preživelih zavezniških in nemških vojakov in oficirjev, članov francoskega odporniškega gibanja in preprostih prebivalcev normandijskih vasi. Ta pričevanja je primerjal z dokumentacijo, z napisanimi knjigami spominov, primerjal jih je med seboj, kritično obdelal in po vsem tem napisal knjigo. Ta pa je izredno uspelo delo.

Knjiga NAJDALJŠI DAN je dokumentarno delo, toda pripoved je tako živa, plastična in neposredna, da knjiga bralca naravnost zagrabi. Pisec knjige je namreč uporabil tehniko filmske montaže. Tako je vsa pripoved sestavljena iz drobnih, dramatičnih epizod, ki se dogajajo na raznih bojiščih in ki pripovedujejo o najrazličnejših ljudeh. Seveda se vsa pripoved odvija v kronološkem redu, toda tako, da poteka časa niti ne občutimo. Pač pa lahko iz pripovedi zasledujemo, kako so potekali usodni dogodki na raznih delih bojišča, med raznimi pripadniki rodov vojske, med Angleži, Kanadčani, med Američani in tudi na nemški strani. Zdaj spremljamo usodne odločitve vrhovnega poveljnika generala Eisenhowerja, potem beremo o nemškem feldmaršalu Rommlu, ki hiti domov v Nemčijo, pa smo že med padalci, pa v angleški podmornici pred francosko obalo. Potem beremo o dogajanjih v nemškem zaledju, v nemškem bunkerju, zvemo,

Sl. Ru.

(Nadaljevanje na 6. strani)

VTISI S POPOTOVANJA PO ANGLIJI

Kako lahko doživljaš obisk v sloviti «British Museum»

Kakšen je bil prvotni namen muzejev in kaj je od tega ostalo

Ustavila sem se pred stopniščem, ki vodi v «British Museum». Kamnito stebrišče je dajalo stavbi že na zunaj videz nečesa mogočnega, strogega, trajnega. Množica ljudi se je zgrinjala pred vhodnimi vrati, posamezniki so raje posedli po stopnicah in lovili trenutke «bolehnega» londonskega sonca. Nekdo je jemal iz nahrbtnika kruh, drugi je spet iskal primeren prostor za fotografiranje svojcev. Ti so nerodno in mencaje stopicali, se držali resno, pa se spet smejali, dokler ni bilo slikanja konec. Morda so v mislih že premlevali, kako se bodo s to sliko postavili pred sosedi, češ «to smo pa mi». Nekoliko dalje je bila skupina turistov, ki so pohlevno in krotko stopali za svojim vodnikom. Ta je na ves glas (da bi ga lahko slišala tudi zadnji parček in naglušna starka) zalagal skupino s podatki o višini, širini ter dolžini poslopja, pa z datumi in letnicami graditve in dograditve in kdo bi še našteval, kaj še vse. Ena izmed skupine si je neutrudno vse zapisovala, močno pa dvomim, da si bo kdaj te svoje zapiske tudi ogledala.

Vsa ta pisana množica je krasila trg pred veličastnim poslopjem. A kaj jo je vleklo v to svetišče novega kulta, kulta umetnosti in človekovih dosežkov? Kakšna je bila njena pripravljenost sprejemanja zanimivosti, ki so se ji ponujale?

V atriju muzeja so na policah in v izložbah ležale fotografske reprodukcije muzejskih znamenitosti, v katerih je marsikdo lahko prepoznal reprodukcije, ki so bogatile njegovo šolsko zgodovinsko knjigo. Tu si si tudi lahko izposodil «govorečo škatlo», ki te je vodila po muzeju, ali pa kupil razglednico za znance in prijatelje, ki se bodo morali zadovoljiti s slabo kopijo tega, kar je bilo tebi dano videti. Nekdo je kar zdrvel k prodajalki, da bi si oskrbel zalogo kartic.

Z dokaj mešanimi občutki spoštovanja in radovednosti sem se napotila v prvo sobo. In glej, tu so bile razstavljene stare posode, nakit in orožje iz davnih časov. Skrbno sem prečitala vse napise, ki so človeka popeljali v davno preteklost kamene, bronaste in železne dobe. Ko sem končno odmaknila pogled od teh umetnin, sem opazila, da so se ostali obiskovalci z zame še nerazumljivo naglico pomikali proti vhodu v drugo dvorano. Bila sem začudena in presenečena obenem, saj je bilo tu vendar zbranih toliko zanimivih predmetov, vsak izmed katerih je imel svojo zgodovino. Zob časa se jih je komaj dotaknil, tako da je še iz njih vel duh davnine.

Po prvih sobah, namenjenih začetkom človeštva, so prišle na vrsto dvorane, namenjeni grški zgodovini. Kljub dobri oskrbljenosti predmetov iz helenske kulture, pa je vendarle nekaj manjkalo. Stebri starih templjev, mogočni kipi, dragocene vaze in nakit, vse to je pričalo le o bogastvu, zmagah, udobju in brezdelju. A kdo je takrat plačeval vse te dragocenosti? Ne, o tem ni bilo govora na napisih nad razstavljenimi stvarmi! Tolažila sem se, da bom to odkrila v naslednji sobi, a sedaj sem že prehajala v svet egipčanskih mumij, kipov, obeliskov ipd., prizorišče pa se bistveno ni spremenilo. Nekje sem spet zagledala kopico turistov z vodnikom na čelu. Za hip sem prisluhnila njegovi na pamet naučeni razlagi in se nasmehnila komičnemu premikanju glav turistov po vodnikovem navodilu. «In prosim, gospodje in gospe, na desni vidite... na levi pa...» A že ni bilo več časa, saj si je bilo treba v skopih treh urah ogledati ves muzej. Torej hitro dalje!

Kakšen je bil torej prvoten namen muzejev? Komu naj bi služili? Kdo jih je oskrboval z dragocenostmi, ki po mojem mnenju pripadajo le narodom in deželam, kjer so «zagledale luč sveta»? Ali je na primer smiselno prestaviti vse reliefe, ki so nekoč krasili atenski Partenon, v pusto dvorano tisoče kilometrov stran od Aten? Brskala sem po svojih možganih, da bi našla odgovor, vendar zaman. Spet sem se ozrla po ostalih obiskovalcih, da bi videla, ali tudi druge preveva ista misel. Zagledala sem prav «porazen» prizor: starejša ženska je na klopci iskala utehe za svoje otekle in razbolele noge, neki moški je zdolgočasen prešel dvorano, ne da bi niti s pogledom ošinil razstavljene predmete, neko otroče je jokaje stopicalo za materjo, ki je vneto sledila svoji «knjigi — vodniku».

Ali je to torej vse, kar bom odnesla s tega obiska? Prepričevala sem se, da sta temu kriva moja nepoučenost, neznanje. Kolikokrat sem poslušala v šoli predavanja iz zgodovine. Komaj sedaj pa mi je šinilo v glavo, da je bilo vse to tako razdrobljeno, kot so lahko razdeljeni drobci mozaika, ki jih ni nihče sestavil in prikazal v njihovi celovitosti.

Razočarana in utrujena od hoje po nepregledni vrsti sob in dvoran, sem se napotila s hitrim korakom proti izhodu. Premišljevala sem, da velja zame v tem primeru prav gotovo tisti stari tržaški pregovor, ki pravi: «Te son 'ndà baul e te son tornà casson.»

NEVICA

Z ARHEOLOŠKEGA NAJDBIŠČA NA HRUŠICI

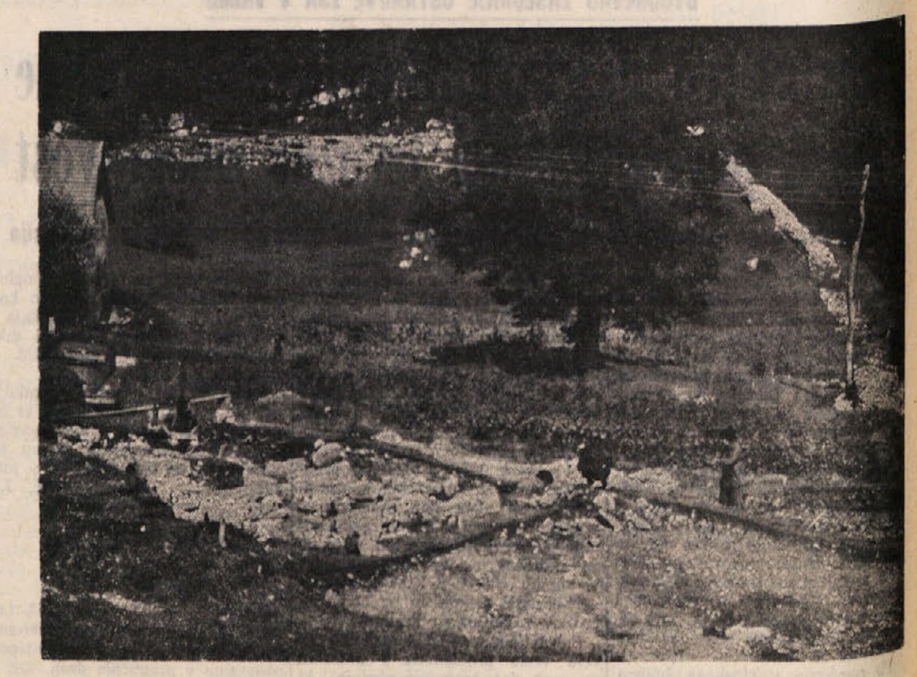

Odkopavanja na Hrušici pri Colu so za letos prekinjena. Arheologi, ki so tu delali, so se vrnili v svoje ustanove, domači v Ljubljano in v Novo Gorico, nemški pa v München. Kakor smo ob času že pisali, spada to najdišče v dobo prvih stoletij našega štetja, torej v dobo, ko so pri nas še gospodarili Rimljani. Ker pa je tedaj tudi njihova zvezda šla proti zatonu, so vzdolž glavne ceste, ki je vodila iz Ogleja v Ljubljano in dalje v Panonijo, napravili vrsto trdnjav, da bi si zagotovili varno pot. Ena teh trdnjav je bila tudi na Hrušici. Naše slike prikazujejo to najdišče, in sicer na vrhu vidimo glavno letošnje delovišče arheologov, pokončna slika nam kaže gornji del obrambnega sistema, z dolgim zidom, ki objema vrh hriba Listnik, medtem ko nam spodnja slika kaže tisti del rimske trdnjave, ki je tik ob cesti in za katerega arheologi menijo, da bo najbolj zanimiv. Arheologi so letos med odkopavanji našli več predmetov, med drugim okovan bronast nož, konjsko podkev in žeblje za podkovanje konj, žvale in druge predmete. Odkrili so tudi več ognjišč, pa tudi okostja, vendar so okostja iz poznejše dobe in vse kaže, da bi mogla biti staroslovanska, kajti odkrili so jih pri ostankih svetišča, ki izhaja iz poznejše dobe in njihova lega govori, da gre za staroslovanske grobove. Arheološko zelo zanimiv je srednji del najdišča, kjer so pri prejšnjih odkopavanjih že odkrili starorimsko poštno postajo. Prav v tistih dneh, točneje 5. septembra davnega leta 394, je bila tu velika bitka med kristjani in pogani.

(Foto Elio Fornazarič)

PO ZADNJIH REVIJAH V ITALIJI IN FRANCIJI

Pa se vendarle vračamo k preizkušenim pravilom

Čevlji bodo še udobni, vendar pa bolj elegantni - Sporna je še dolžina oblek, toda drži, da se premakne pod kolena

Pa se vendarle vračamo k bolj pametni modi. Ta misel me je prešinila, ko sem prečitala članke o modnih revijah in razstavah, namenjenih samo obutvi in torbicam. Kdor prebira naše modne zapiske, se bo prav gotovo spomnil, da sem bila odločno proti sedanji modi čevljev s pretirano široko peto, z debelimi podplati in sploh z obliko, kot da gre za ortopedske in ne za čevlje, ki bi morali nogo polepšati. Še bolj sem bila proti modi takih čevljev za bolj elegantne in večerne priložnosti. Prav tako sem bila proti modi prevelikih torbic, ki so bile bolj podobne bisagam kot tistim ljubkim predmetom, ki naj bi zvesto spremljali žensko garderobo.

No, nova moda daje vsem mojim kritičnim pripombam potrdilo. Vračamo se namreč k bolj elegantnim čevljem in k bolj visokim petam ter k sicer udobnim, a ne ogromnim ročnim torbicam. Pete pri čevljih sicer ne bodo ošiljene, kot nekoč (tudi proti tisti modi so bila tedaj usmerjena moja modna poročila) in tanke, bodo pa dosti višje in tudi oblika čevljev bo bolj elegantna in okusna. Samo športni čevlji bodo izjema, toda tudi pri teh ne bodo pete tako okorne in tudi njih oblika bo bolj «normalna» in sprejemljiva.

Vse to je bilo prikazano na zadnjih razstavah in revijah čevljarske industrije v Italiji. Pa tudi v Franciji. In ker je prav Italija ena največjih izvoznic čevljev ter so italijanski čevlji močno cenjeni med ženskim svetom, si bo nova modna tendenca prav gotovo v kratkem utrla pot na vsa tržišča.

Če dobro pogledate izložbena okna trgovin s čevlji, boste lahko same ugotovile, da so tokratne sezonske razprodaje bolj bogate, kot sicer. Kaj to pomeni? To pomeni, da se hočejo trgovci «iznebiti» čim večje količine sedanjih modelov, v pričakovanju «booma» nove mode, ki bo pometla s širokimi in na videz okornimi čevlji, kot tudi s čevlji s številnimi pasovi in jermeni.

Tudi glede barve čevljev se vračamo na «staro». Nič več toliko barv in tako kričečih, temveč bolj umirjene barve, pa četudi niso tukaj mišljene samo črna, rjava itd.

Ker se moda dolgih oblek za vse mogoče priložnosti vse bolj uveljavlja, je po mojem prav, da se uveljavijo ponovno tudi čevlji z visoko peto. Kako drugače bo videti postava v dolgi obleki z elegantno oblikovanim čevljem!

Čevlji in torbice pa niso edini «povratek» v preteklost. Prav italijanska moda je tista, ki je ponovno postavila v ospredje kravato, ki jo moški, spričo množice pisanih srajc in jopičev ter spričo dejstva, da je bilo tako rekoč «obvezno» hoditi s čimbolj odpeto srajco, pod katero se ni smela «beliti» nobena majica, sploh niso več nosili. Kravata bo zopet v modi in to tako močno, da so jih iz Italije izvozili na razna svetovna tržišča baje za celo milijardo in pol lir. In to je samo začetek. Pravijo, da bodo naročila v prihodnje še obsežnejša. Torej moški, pozor — če hočete biti po modi, potem si za to jesen in zimo oskrbite nove kravate in seveda primerne srajce, ki bodo h kravatam pristajale.

Še druga vest, ki prihaja iz «modnih» krogov. Saj veste, da so nam modni ustvarjalci obetali za jesen čimveč vojaško krojenih oblačil. Da bi bila ta čimbolj privlačna, so si omislili razne «dodatke», kot na primer pas, podoben vojaškemu, z naboji, razne vojaške značke in druge našivke itd. No, te modne novosti niso bile všeč vojaškim oblastem, ki so zahtevale, da se takšni vojaški «okraski» čimprej odstranijo. In tako so morali čez noč izginiti iz raznih trgovin metri in metri umetnih nabojev, našivkov, činov itd.

Tudi kar zadeva dolžino kril si še vedno nismo na jasnem. In tu si niso na jasnem niti trgovci, ki ne vedo, kako bi zadovoljili svoje klientke. Midi in maxi moda sta se sicer «udomačili» med zelo mladimi dekleti, drugod pa nista imeli preveč uspeha. «Vroče» hlačke za zimo niso priporočljive, dolga krila z globokimi izrezi pa zagotovo lepo postavo in še bolj lepe noge. Torej kaj?

Tu so se modni ustvarjalci držali starega reka, da zmernost nikoli in nikomur ne škoduje. Zato so se mnogi odločili za najbolj sprejemljivo dolžino, ki je kak centimeter pod koleni. Seveda ne bodo na napačni poti vse tiste, ki se te dolžine ne bodo hotele držati. Svoboda v modi je resnično brezmejna. Toda vse tiste, ki se z maxi in midi modo niso še sprijaznile, bodo novo modo zmerno dolgih kril brez dvoma z zadovoljstvom pozdravile.

N. L.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Napeli boste vse sile, poskusili vse možnosti in vendar ne bo šlo. Več sreče boste imeli v ljubezni.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Obeta se vam zelo lepa priložnost za večji uspeh. Podvizajte se. Radi bi se nekoga znebili.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Možen zaslužek tudi izven običajnega dela. Nekdo v družini kuha jezo proti vam.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Preveč na lahko popuščate pred ljudmi, ki dejansko nimajo z vami kaj opraviti. Dobro premislite, preden se odločite za večje spremembe.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Tudi če boste veliko pripomogli k uspehu, boste doživeli malo zadoščenja. Spoznali boste neko osebo ali dobili pismo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Zanimivi predlogi z novimi poslovnimi tovariši. Ne prevzemajte si družbenih obveznosti, ki vam ne pripadajo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Telesno se boste odlično počutili, duševno pa boste močno utrujeni. Ne izgubljajte časa po nepotrebnem.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Uveljavite svoje stališče, pa čeprav se bodo drugi temu upirali. Nesporazum v družini bo kratkotrajen.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ne sprejemajte novih nalog, da ne pokvarite vsega. Neka oseba se bo skušala vplesti v vaše čustvene zadeve.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Poklicite na pomoč starega sodelavca, ki se na delo spozna. Preveč na lahko jemljete ljubezen.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Razčistite račune, preden načenjate nova dela, nove posle. Sreča je na vaši strani.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Preveč na lahko jemljete obveznosti, ki jim niste kos. Ne oddaljujte se od ljubljene osebe.

TONE SVETINA

181.

UKANA

DRUGA KNJIGA

«Ni prav, kar si storil; zlorabil si položaj in ogoljufal si ljudi,» se je razjezil Karel, ko je Marko povedal, kako je bilo. Minercu pa je zameglila globoko udrte oči turobna užaljenost.

«Mislil sem, da te bom razveselil. Nikoli več ne prevzamem poveljstva! Kàr imej ga, dokler ti ga ne bodo vzeli! Mene je vse v življenju goljufalo, jaz pa nikoli nikogar. Za vaše prestradane trebuhe skrbim, vi pa takole... Ljudje so mi sami dali. Nikoli v življenju nisem videl take gore klobas ne imel toliko žganja. Prav nič nisem lagal. Kaj morem za to, če sem prišel pred nočjo ob oblasti Sami sebe so prevarali!»

Marko je pobral svojo torbo s plastikom in stopil proti vratom.

«Marko, spremeniti boš moral položaj. Ti bi bil dober divizijski intendant,» ga je skušal potolažiti Blisk. Tudi Karel se je že pomiril.

Markov plen je izročil bataljonskemu intendantu. Bataljon je večerjal že popoldne. To je bila pravcata pojedina... Iz vasi pa so se odpravili že pred mrakom, tako da Marku ni bilo treba držati obljub...

32

Naslednjo noč so napadli žandarmerijsko posadko v večji vasi pod gorami. Od terencev so zvedeli, da so žandarji nebudni, da imajo enega samega stražarja. V svitu mesečine so se bližali vasi v treh napadalnih kolonah. Čudna tišina je Bliska vznemirjala -- bilo je slišati le enakomerno drsenje nog po poletni travi.

Izdajalca v bataljonu še niso odkrili. Študent je ostal v bataljonu, čeprav mu Janez ni zaupal.

V vas so se priplazili skrivoma in se strnili okoli rahlo osvetljenega poslopja. Še preden pa je Marku uspelo vžgati tempirano mino, da bi jo dva od njegovih fantov nesla k zidu postojanke, se je dremajoča noč prebudila — iz oken postojanke in iz hiš sredi vasi je švignil roj raket. Nastal je kratek, trepetajoč dan, črne line bunkerjev so oživele in napadalci so se znašli v strahovitem križnem ognju.

«Izdaja!» je zarjul Marko. Vsi so polegli in odgovarjali z orožjem. Še pred ukazom za umik so se napadalne skupine raztepeno umikale iz vasi. Karel je spoznal, da je presenečenje spodletelo. Torej jim ne kaže drugega kot umakniti se. Orožje je zabobnelo tudi na robu mesta pod hribovjem. Vedeli so, da je sovražnik napadel zasedo, ki naj bi bila zajezila pot enoti iz druge, močnejše postojanke.

Zbrali so se na obronku vasi in ugotovili, da Janeza ni med njimi.

Janez se je bil ob nenadnem napadu vrgel v zaklon in spustil rafal. Borci so se razpršili po borjačih in vrtovih. Iz cestnega jarka je preskočil k hišnemu voglu, se pritisnil ob zidu in nameril brzostrelko v okno, od koder je težka strojnica bruhala snope žarečih krogel.

Ni še izpraznil šaržerja, ko je dobil strel v hrbet. Bil je to močan, skeleč udarec, ki bi ga bil zbil na tla, da se ni ujel za zid. Ob hrbtenici ga je zapeklo, bolečina se je razlezla v trebušno votlino. Z roko se je zgrabil za trebuh in zakolovratil čez cesto na vrt med sadno drevje. Tema je bila vse bolj gosta. Mukoma se je vlekel skozi travo, proč od postojanke. Sredi žvižganja krogel se je počutil tako pošastno osamljen, da še krikniti ni mogel.

Z zadnjimi močmi se je pricijazil do konca vrta. Oprijel se je drevesa in ob njem zdrsnil v travo. Odpel je pas in zatipal spolzko, toplo kri, ki mu je vrela med prsti, pa zevajočo rano, iz katere je lezlo črevesje. Z dlanjo ga je potisnil nazaj in obšla ga je groza. Začutil je vrtoglavico in slabost. Streljanje je ponehavalo. Na cesti je slišal korake in nemško govorico, potem pa je vse zamrlo. Obesil si je brzostrelko na hrbet in se plazil po tleh čez vrt. Naposled se je zavlekel v grmičevje na robu. Če se je le malo premaknil, ga je grozno zabolelo, kot bi ga žagali na dvoje. Kaplje potu so mu brazdale lica. Toda lezel je naprej, proti svojim, dokler ni omagal. Za njim je ostala krvava sled na polomljenih bilkah.

«Umrl bom sam, zavržen... Lahko me staknejo Nemci... Tudi Marjance ni... Ona me ne bi pustila...» Ob misli nanjo je postal mehak. Od bolečin je stiskal zobe in oči so mu obilvale solze. «Pustili so ranjenega poveljnika,» je pomislil z grenkim razočaranjem. «Kdo ve, morda me je ustrelil kak špijon.» Takoj se je spomnil na študenta in še na enega, ki mu ni bil prav nič všeč. Hudo mu je bilo žal, da ju ni dal pravočasno pospraviti.

Rano si je še kar mašil z roko. Strahoma je čutil, kako polzi kri izza prstov. Če bi bila Marjanca tu, bi ga takoj obvezala in Karel bi ga spravil do zdravnika. Tako pa je preslaboten, da bi se vlekel po tleh za njimi...

«Marjanca,» je dahnil. Bal se je, da ga ne bi slišali. Zaprl je oči in se predal omotičnim sanjam. Zavoljo nje bo težko umrl, ona pa težko živela. Dve uri pred odhodom bataljona čez reko je bila prišla spet k njemu. Brigadni komisar jo je bil premestil v drug bataljon, da ne bi kvarila brigadne morale.

«Rdeči far!» je pljunil Janez grenko slino, pomešano z žlčem in krvjo. «Pa še poklical me je in mi v imenu partije brai moralne levite...»

Potem je posredoval Svarun, Janezov sovaščan in prijatelj iz otroških let. Odredil je, da se dekle vrne k njemu v bataljon.

Toda šlo je težko. Z grenkobo je pomislil ,kako ostro ga je prijemal komisar. «S to žensko kvarita brigadno moralo in jemljeta partiji ugled. Slab zgled sta vsem!» Ni pozabil njegovega bledoličnega obraza in predirljivega pogleda.

«Podredil se boš, ali...»

«Kaj ali?» mu je Janez zabrusil nazaj.

«Ali pa ne boš član partije in ne komandant!»

«Ne za eno ne za drugo vas nisem prosil! Ali mi imate še kaj očitati?»

«Nič! Tak je sklep; pogajali se ne bomo!»

«Kaj ima partija opraviti z ljubeznijo in kaj poveljstvo?» je razmišljal potem. «Ne gre za ljubezen, gre za disciplino in podrejanje osebnih interesov revoluciji,» so mu pojasnili.

«Zdaj umiram. Ni Marjance ne Svaruna ne Karla,» si je govoril. «Umrl bom z mislijo nanjo, čeprav si partija tega ne želi. Življenje je bilo njihovo, smrt pa bo moja... Stopil se bom kot te sence in izginil brez sledu... Stranka bo imela ugled in v brigadi bo morala... Kako je dejal Karel? «Janez, ti tega ne razumeš; je velika razlika, če ti javno počneš, kar drugi delajo tajno.» Nikoli ni bil dvoličen. Ponosen je bil na svoje dekle; zavoljo nje in revolucije se je izpostavljal kroglam, ona pa zaradi njega. In kdove še zakaj...

Topa utrujenost mu je prehajala v ude. Mižal je in imel dekle pred očmi. Mlada, vedra, nasmejana se ga drži za rokav in oči ji žare... Kako se privija k njemu! Pohodi, boji... Vzljubila sta se še kot otroka. Z njim je bila v Dolomitskem odredu. Nekoč je bila ranjena, šel jo je iskat in jo v naročju prinesel skozi točo krogel. Dosti je trpela. Pred meseci je dobila strel skozi prsi — zaradi neumnosti enega izmed poveljujočih v bataljonskem štabu, ki se je igral z brzostrelko, pomeril vanjo in ponevedoma pritisnil.

Streljanje v vasi je oživelo in zaslišal je klice.

«Mene kličejo, ali pa se mi sanja...»

Odprl je oči. Noč s svetlim zvezdnatim obokom je sijala skozi veje.

«Janez!» je zaslišal. To je njen glas. Visok, žalosten vznemirjen. «Janez!» To je bilo bliže. Globok in močnejši glas... Tako vpije samo Karel... Kadar so napadali, ga je bilo slišati po vsej dolini.

NA EVROPSKEM KOŠARKARSKEM PRVENSTVU

Italija - Izrael 87:68

BÖBLINGEN, 10. — V prvem dnevu evropskega košarkarskega prvenstva je Italija premagala Izrael s 87:68 (46:32). Tekma je bila odigrana v B skupini.

Italijansko moštvo je prevzelo pobudo že v začetku tekme in to vlasti zaradi boljše skupne igre. Izraelci so bili precej živčni in niso znali uresničiti svojih taktičnih zamisli. Italijani so zato prvi polčas zaključili s prednostjo 14 točk, a so v drugem delu srečanja nekoliko popustili, kar so nasprotniki izkoristili, saj so zmanjšali svoj zaostanek na borih pet točk. Toda «azzurri» se niso pustili presenetiti, kmalu so prevzeli vajeti igre zopet v svoje roke in so prepričljivo zmagali. Najboljša strelca pri Italijanih sta bila Bariviera in Meneghin, ki sta dosegla po 17 košev, pri Izraelcih pa Keren tudi s 17 točkami.

Ostali izidi:

A SKUPINA

Sovjetska zveza — Romunija 83:55 (41:29)
Španija — Francija 79:66 (37:27)
Poljska — Z. Nemčija 78:73

B SKUPINA

Češkoslovaška — Turčija 88:69 (40:32)
Jugoslavija — Bolgarija 70:69

ŠAH

Na sinočnji seji šahovske zveze Slovenije so izbrali šahovsko reprezentanco, ki bo predstavljala Slovenijo na turnirju ob 50-letnici jugoslovanskega šaha, 18. septembra v Celju. Igrali bodo: mednarodna mojstra Puc in Musil, mojstra Kržišnik in Bajec ter mojstrski kandidat Jelen, Slovenska prvakinja Koširjeva ter mladinec Sorčnik. Parma in Planinc sta zadržana. Poleg srečanja republiških in pokrajinskih reprezentanc bo na osrednji proslavi v Celju še vrsta slovesnosti, katerih pokrovitelj je predsednik republike Tito.

Začetek slavja bo 17. septembra ob 19.30, ko bo slovenski oktet pripravil celovečerni koncert, konec pa bo 19. septembra z delovno konferenco šahovske zveze Jugoslavije.

D. K.

ŠD Primorec iz Trebč sklicuje

redni občni zbor

danes, 11. septembra 1971, ob 20.30 v prvem, in ob 21. uri v drugem sklicanju z naslednjim dnevnim redom:

1. pozdravi in poročilo predsednika
2. tajniško poročilo
3. blagajniško poročilo
4. razno

Občni zbor bo v Ljudskem domu v Trebčah.

Danes si bosta izmenjala prstana

TATJANA in SERGIJ COTIČ

Obilo sreče na skupni življenjski poti jima želi športno društvo Vesna.

NAMIZNI TENIS — NA TURNIRJU DOMA

Komel in Mikluševa na prvih mestih

V sredo zvečer je bil v prostorih društvenega sedeža notranji turnir ŠZ Dom. Nastopilo je 12 igralcev v moški konkurenci, 5 pa v ženski.

V ženski konkurenci je zmagala mlada Franka Mikluš pred Liliano Rozet in Dolores Bensa.

V moški konkurenci pa je zmagal Igor Komel, drugi je bil Damjan Klanjšček, tretji pa Rudi Pavšič.

Turnir je bil zelo zanimiv. Vsi igralci so igrali zelo borbeno. «Bojeviti» so bili zlasti mlajši.

Izidi:

ŽENSKE

1. KOLO

Mikluš F. — Bensa D. 2:0
Rozet L. — Mikluš L. 2:0

2. KOLO

Bensa D. — Mikluš L. 2:0

3. KOLO

Mikluš F. — Bensa E. 2:0
Rozet L. — Bensa D. 2:0

FINALE

Za 1. in 2. mesto
Mikluš F. — Rozet L. 2:1
Za 3. in 4. mesto
Bensa D. — Bensa E. 2:0

KONČNA LESTVICA

1. Mikluš Franka
2. Rozet Liliana
3. Bensa Dolores
4. Bensa Eliana
5. Mikluš Loreta

MOŠKI

Princič D. — Sossou D. 0:2
Komel I. — Gravner R. 2:0
Pavšič R. — Figelj R. 2:0
Morel B — Rozet M. 2:0
Princič V. — Klanjšček M. 2:1
Radikon S. — Klanjšček D. 1:2

2. KOLO

Sossou D. — Komel I. 0:2
Pavšič R. — Morel B. 2:0
Princič V. — Klanjšček D. 0:2

FINALE

Pavšič R. — Komel I. 0:2
Komel I. — Klanjšček D. 2:1
Pavšič R. — Klanjšček D. 1:2

KONČNA LESTVICA

1. Komel Igor
2. Klanjšček Damjan
3. Pavšič Rudi
4. Sossou David
5. Princič Viljem
6. Morel Boris

Ta turnir je bil kot priprava za športne igre, ki bodo prihodnji teden.

Že sedaj se lahko opazi koliko so igralci uigrani. Mladi so v dobri formi, toda pri starejših je videti, da jim primanjkuje treninga. Upajmo, da bodo za športne igre prav gotovo pripravljeni vsaj za uvrstitev v finalno kolo.

I. K.

NOGOMET

V nadaljevanju mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja Pieri so dosegli te izide:

Torino — Benfica 1:0
Lanerossi — MTK 2:0
Monfalcone — Rijeka 2:0
Inter — Udinese 2:0

V polfinale so se uvrstili Torino, Metalul, Lanerossi in Inter.

* * *

V mladinskem nogometnem prvenstvu bo jutri, ob 10. uri, doberdobska Mladost igrala v Foljanu proti istoimenski ekipi.

OLIMPIJSKE VESTI

RIM, 10. — Na pobudo it. olimpijskega odbora, je organizacijski odbor olimpijskih iger v Münchnu izjavil, da je prekinil prodajo vstopnic za igre skupaj s prodajo rezervacij v raznih hotelih.

Vstopnice bodo začeli spet prodajati posamezno 15. oktobra, dokončno pa bodo prekinili prodajo 31. decembra.

KOŠARKA

ZADAR, 10. — Se en košarkar Zadra, Nikola Olujić, je odpotoval v ZDA, da bi tam študiral in se seveda tudi mnogo naučil od ameriške košarkarske šole. Mladi in visoki Olujić bo študiral na Saint Gregory's College v mestu Shawanne v državi Oklahoma.

NOGOMET — V SNL IN ZCNL

Slab start Primorcev

Začela so se končno tudi prvenstva v slovenski nogometni ligi ter vzhodni in zahodni conski nogometni ligi. Ljubiteljem nogometa v Sloveniji se tudi letos obeta živahna in razburljiva sezona, saj je že prvo kolo prineslo nekaj presenetljivih rezultatov, poleg tega pa so bili tudi strelci, posebno na nekaterih tekmah, izredno razpoloženi. V 18 tekmah vseh treh lig se je mreža kar 57-krat tresla, kar da v povprečju 3,16 gola na tekmo. To je že zelo dober popreček.

V SNL so letos tri nove ekipe. Kot prvaka ZCNL, oziroma VCNL, sta se v SNL neposredno uvrstila Koper in Slivnica ter nadomestila izpadli moštvi kranjskega Triglava in mariborskega Kovinarja. Ker je slovenski prvak Mercator napredoval v 2. zvezno ligo, od koder se pa nihče ni vrnil, je ostalo še eno prazno mesto. Zapolnil ga je velenjski Rudar, drugouvrščeni iz VCNL, ki je v kvalifikacijah premagal podprvaka ZCNL Zagorje.

V ZCNL se je po enem letu nastopanja v SNL vrnil kranjski Triglav, sem pa so napredovali tudi prvaki primorske, ljubljanske in gorenjske lige, Primorje iz Ajdovščine, Litija in Jesenice. Novinec so pravzaprav le Jesenice, saj sta ostali ekipi že stari znanki te konkurence. V podzvezna tekmovanja so se letos preselili sežanski Tabor, črnomeljska Bela krajina in Tržič.

Primorske enajsterice niso startale kdove kako uspešno. Niti eni ekipi ni uspelo zmagati, peterica je startala z remiji, Koper in Adria pa sta že v začetku občutila grenkobo poraza.

Izola je na domačem igrišču pričakala ptujsko Dravo. Med tekmo so si Izolani sicer ustvarili rahlo premoč, vendar je bil napad kot na zadnjih tekmah preteklega prvenstva neučinkovit. Ker tudi Ptujčani niso znali izkoristiti svojih priložnosti (posebno v 2. polčasu), se je tekma končala neodločeno, brez zadetkov.

Koprčani só gostovali v Trbovljah, kjer so prikazali borbeno in požrtvovalno igro. V obrambi so se uspešno branili, nekajkrat pa so tudi nevarno ogrozili nasprotnikov gol. Sreča pa je bila tokrat na strani domačinov, ki so z golom svojega levega veznega igralca slavili morda nezasluženo zmago.

V ZCNL je bil v Ajdovščini na sporedu primorski derbi med čvrstima ekipama Primorja in Tolmina. Tekma se je končala neodločeno, kar predstavlja majhen neuspeh za Ajdovce in uspeh za Tolmince, ki bodo, kot kaže, tudi s pomlajeno ekipo precej uspešni. Tolmin je povedel po slabi igri Primorja v prvem polčasu z golom Humarja, v drugem delu pa so domačini le uredili svoje vrste in preko Kopatina izenačili.

Novogoriška Vozila so na Jesenicah solidno startala. Z goloma Gorjana in Petrovčiča so Goričani še štiri minute pred koncem vodili, vendar so domačini izenačili. Tudi točka predstavlja uspeh, čeprav je to za sedaj težko oceniti, ker je vrednost novinca z Jesenic še dokaj neznana.

Pirančanom, ki so napovedali start na prvo mesto, je že v prvem kolu spodrsnilo. Njihov napadalec Požar je sicer v 74. minuti dosegel vodilni zadetek, vendar so gostje iz Škofje Loke že čez pet minut izenačili in neodločen rezultat obdržali do konca.

Najbolj pa so razočarali igralci mirenske Adrie, ki so na domačem igrišču visoko zgubili z Litijo. Igrali so skrajno neborbeno, brez vsakega žara, volje in želje po zmagi. Njihova neodgovorna igra spravlja klubske voditelje in navijače v upravičeno negodovanje. Če bo ekipa igrala dobro le na derbiju z Vozili, se bo morala seveda že po tem prvenstvu posloviti od sedanje družbe.

B. P.

ZSŠD sporoča, da se bodo tekmovanja za posamezne panoge začela v naslednjih dneh:

bližanje — 15. septembra
odbojka (člani) — 16. septembra
Sprejemanje prijav za člansko odbojko se bo zaključilo danes, 11. septembra.
balinanje — 20. septembra
odbojka (mladinci) — 24. septembra
košarka — minibasket: vpisovanje do 30. septembra, tekmovanje 6. oktobra;
mladinci: do 15. septembra vpisovanje, 18. 9. začetek tekmovanj;
ženske: vpisovanje do 15. septembra, 19. septembra začetek tekmovanj;
člani: vpisovanje do 25. septembra, začetek tekmovanj 1. oktobra;
namizni tenis — vpisovanje do 11. septembra, začetek tekmovanj 14. septembra.
Za ostale panoge točni datumi še niso določeni.

NOGOMET — TURNIR ZARJE

Jutri četrtfinale

Jutri se bo začel predprvenstveni nogometni turnir, ki ga je priredila bazoviška Zarja. Turnir bo služil ekipam, da preskusijo formo svojih igralcev pred bližnjim začetkom raznih prvenstev. Bila je to nedvomno dobra zamisel podjetnih bazoviških predstavnikov, ki so uspeli prirediti res kakovosten turnir.

Nastopile bodo te ekipe: Vesna, Ponziana, Inter SS, Breg, Primorje, Primorec, CMM in Zarja.

SPORED

Jutri, nedelja, 13. septembra
(Športno igrišče Padriče)
09.00 — Vesna - Ponziana
16.00 — Inter SS - CMM
(Športno igrišče Bazovica)
09.00 — Breg - Primorje
16.00 — Zarja - Primorec

Prihodnjo nedeljo, 19. t.m., bodo odigrali polfinalni tekmi. Finale pa bo v nedeljo 26. septembra.

Turnir bo potekal po izločilnem sistemu.

Že prve tekme zanimive

Križani, ki bodo v glavnem nastopili s svojo mlado postavo, to se pravi z ekipo, ki bo nastopila v prvenstvu «under 21», bodo seveda morali napeti vse sile, da bi zadrževali napade močnih nasprotnikov, ki so obenem tudi favoriti tega turnirja.

Zanimivo bo tudi srečanje med Inter SS, (ki si je letos dokaj čudno priboril pravico do nastopa v drugi kategoriji na račun proseškega Primorja), in Circolo Marina Mercantile. Ta ekipa bo letos startala kot favorit druge amaterske kategorije, saj je CMM nakupil celo vrsto izkušenih in znanih igralcev (D'Eri, Urcioli itd.), ki so jamstvo za uspešno prvenstvo.

V Bazovici bosta praktično dva slovenska derbija. Zjutraj se bosta pomerila Breg in Primorje. Tekma med tema dvema moštvoma je vedno zbudila med našimi navijači veliko zanimanja. Letos bo Breg igral v drugi amaterski kategoriji, medtem ko bodo Prosečani nastopili v tretji. Obe ekipi sta resno začeli s pripravami. Vsaj na papirju pa so favoriti Brežani.

Popoldne pa bo prireditelj turnirja, Zarja, igral proti Primorcu. Trebenci so v nedeljo igrali prijateljsko tekmo v Križu proti drugi postavi Vesne in so prepričljivo zmagali s 3:1. Ekipa pa ni bila še dobro uigrana. Ta, vsekakor zahtevnejša tekma, pa bo trebenskim nogometašem služila, da bi še bolj izpilili svojo igro. Favoriti so seveda Bazovci, ki bodo poleg tega, da nastopajo v višji kategoriji kot Trebenci, igrali pred domačim občinstvom.

b. l.

NOGOMET

Tudi na Tržaškem

Start mladincev

Jutri se bo začelo mladinsko nogometno prvenstvo, na katerem bodo nastopile tri naše ekipe. Tudi letos se je prvenstva udeležilo dokajšnje število moštev, žal pa je število naših ekip še vedno skromno.

Nogometna zveza je razdelila moštvo v dve skupini in sicer:

SKUPINA A: Zaule, Edera, CRDA, Gaja, Primorje, Giarizzole, Fortitudo, Cremcaffè, Ponziana.

SKUPINA B: Aurisina, Breg, Rosandra, Roianese, Triestina, Campanelle, S. Anna, S. Giovanni, Don Bosco.

Triestina bo nastopila izven konkurence, kajti tržaško društvo ima že svojo ekipo v deželnem prvenstvu.

PRVO KOLO:
TEŽKA PREDVIDEVANJA

Ekipe so šele pred kratkim začele s pripravami. Vsako predvidevanje je torej zelo tvegano. Upajmo, da bodo naše ekipe igrale zadovoljivo.

V prvem kolu skupine A bo Primorje jutri na Proseku, ob 10. uri igralo proti ekipi Giarizzole. Gaja pa bo počivala.

V skupini B bo Breg, ob 15. uri, na igrišču pri Sv. Ivanu igral proti S. Giovanniju.

Ostale tekme 1. kola:
SKUPINA A
CRDA — Cremcaffè, Edera — Fortitudo, Zaule — Ponziana. (Počitek: Gaja).
SKUPINA B:
Aurisina — Roianese, S. Anna - Campanelle, Don Bosco — Rosandra. (Počitek: Triestina).

* * *

Nogometna zveza je obenem javila, da se bo prvenstvo začetnikov začelo v nedeljo 19. septembra.

ATLETIKA

REKA, 9. — Na atletskem tekmovanju ob otvoritvi tartanskih tekališč na reškem stadionu na Kantridi je Miljenko Rak skočil v daljino 7.89 metra.

OBVESTILA

Športno združenje DOM obvešča vse igralce minibasketa, da se prične trening igralcev v sredo, 15. septembra, ob 17.30 v Prosvetni dvorani na Verdijevem korzu 13.

* * *

Športno združenje DOM obvešča igralce odbojke (moški), da se prične redni trening na igrišču na prostem v Dijaškem domu, v torek, 14. septembra ob 20.30. V primeru slabega vremena bo trening v četrtek, 16. septembra, ob isti uri.

V OKVIRU ŠPORTNEGA TEDNA ŠD BRDA

Zadnje tekme v Števerjanu

KOLESARSTVO

V torek je bila tekma v kolesarstvu za otroke na progi Križišče—Dvor in za mladince na progi Bukovje—Trg pred cerkvijo. Tekma je bila v večernih urah in ji je sledila vrsta navijačev z avtomobili.

Med otroki je zmagal Kazimir Černic s časom 8 minut;
drugi je bil Stanko Škorjanc s 30'' zaostanka.

Med mladinci je zmagal Rinaldo Dornik s časom 8 minut;
drugi je bil Ivan Maraž z zaostankom 50''.

ODBOJKA

V ponedeljek je bila na vrsti ženska odbojka. Srečali sta se števerjanski ekipi Brda in Briški grič. Seveda so prihitele na pomoč tudi druge igralke. Tako so ekipi Briški grič pomagale igralke goriškega Doma, članicam Brd pa doberdobske igralke športnega društva Hrast. To je bilo tudi prvo srečanje števerjanskih ženskih ekip in pametno bi bilo, če bi se taka srečanja nadaljevala. Igra je bila precej živahna in napeta; škoda je, da jo je vseskozi motil veter.

Rezultat:
Brda-Briški grič: 2:1 (15:9, 7:15, 15:12)

Postavi:
Briški grič: Sonja Komjanc, Katerina Maligoj, Branka Koren, Loreta Maraž, Eda Mikluš, Marija Uršič, Darja Princič, Loredana Neva.
Brda: Antonija Mužič, Lučana Hlede, Agata Komjanc, Ida Komjanc, Eli Komjanc, Silva Klanjšček.

Sodnik: Emil Valentinčič; zapisnikar: Janez Susič.

Tekma je bila na občinskem igrišču v Števerjanu.

NOGOMET

V nedeljo sta se srečali nogometni ekipi Britofa in Dolenjega konca na Formentinijevem igrišču v Števerjanu.

Čeprav so bili favoriti Britovci, ki so v nogometu vedno zmagali, so tokrat morali podleči Dolenjemu koncu (čeprav so imeli v svoji sredi dobrega igralca Mačusa). Pravijo, da so Končarji zmagali, ker so imeli v postavi «kupljene igralce». Večino golov je zabil Robert Beretta z Bukovja.

Dolenji konec : Britof 5:3

Postavi:
Dolenji konec: Mužuc Ivan, Rinaldo Dornik, Leban, Princič, Paulin.
Britof: Aldo Mačus, Dušan Škorjanc, Stanko Škorjanc, Darij Maraž, Dušan Maraž.
(goli: Beretta 3, Mačus 2; Škorjanc 1, Paulin 1).

TUČENJE

Na igrišču gostilne Dvor v Števerjanu so v četrtek odigrali turnir «tučenja». Prijavilo se je pet števerjanskih ekip, ki so se pomerile med seboj. Igre so bile vseskozi zelo napete in smo lahko zvedeli za zmagovalca šele pozno po polnoči.

Rezultati:

Zmagovalci: Ferdinand Komjanc, Rinaldo Dornik in Lojze Gravnar.
2. Mirko Humar, Marjan Mužina in Boris Lutman.
3. Ivan Maraž, Evgen Gravnar in Marjan Terpin.
4. Stanislav Klanjšček, Ciril Terpin in Roman Vogrič.
5. Edi Hlede, Silvan Dornik in Dušan Škorjanc.

Sodnika: Alojz Maraž in Zvonko Simčič.

3. števerjanski športni teden se bo nadaljeval s streljanjem, z atletiko in namiznim tenisom, ter se bo zaključil s prijateljsko odbojkarsko tekmo med števerjansko postavo Brda in štandreškim Veloxom, v nedeljo ob 11. uri (po maši) na občinskem igrišču v Števerjanu.

Nagrajevanje, združeno s primernim kulturnim sporedom, pa bo v župnijskem domu ob priliki tradicionalne «zahvaljence» drugo nedeljo v novembru.

Kazimir Černic in Marko Škorjanc, prvi in drugi na kolesarski tekmi na 3. števerjanskem športnem tednu, z mladim navijačem

PLAVANJE

MINSK, 10. — Danes so postavili med plavalnim trobojem ZDA-ZSSR-VB dva nova svetovna rekorda, dva pa so izenačili. Američan Mark Spitz je preplaval 200 m prosto v 1'53''5, ter je tako izboljšal prejšnji rekord za celih sedem desetink sekunde.

Po tem je štafeta ZDA 4x200 m prosto dosegla nov najboljši čas s 7'43''3. Prejšnji rekord: 7'45''.

Američanka Elie Daniel je izenačila svetovni rekord na progi 200 m metuljček v času 2'18''43.

Naposled je še sovjetska plavalka Galina Stepanova - Prozumenčikova izenačila najboljši dosežek na svetu na progi 200 m prsno s časom 2'40''73.

Poleg tega so postavili tudi v prvem dnevu nov svetovni rekord. Ženska štafeta ZDA 4x100 m prosto je preplavala progo v 4'00''7. Prejšnji najboljši dosežek je pripadal NDR z desetinko sekunde slabšim časom.

KOŠARKA

Na mednarodnem košarkarskem turnirju za pokal Dreossi v Gorici je FFAA premagal Patriarco s 103 proti 61, Splügen pa Rudarja z 91:84.

Danes otvoritev teniškega igrišča v Padričah

Danes bo ob 16. uri uradna otvoritev novega padriškega teniškega igrišča. Med drugimi gosti bo prisoten tudi podpredsednik dežele Pittoni. Ob tej priložnosti bo igrala godba iz Trebč Parma, sledila bo zakuska, nakar se bodo štirje mladinski jugoslovanski teniški prvaki pomerili v ekshibicijski tekmi.

To bo uraden začetek uporabe velikega in krasnega športnega objekta, ki so ga zgradili podjetni padriški predstavniki s požrtvovalnim in drznim delom. Sploh nas zadnja leta ta majhna vas preseneča z gradnjo vedno novih športnih naprav, kar jasno kaže, da se s pridnim in resnim delom lahko marsikaj doseže.

Kako je sploh nastalo to igrišče? Skupina ljudi, med katerimi je bil najpodjetnejši sedanji predsednik teniškega kluba Gaje, Globas, je sprožila zamisel, da bi zgradili teniško igrišče. Zamisel je naletela na takojšen odziv med starejšimi in tudi mlajšimi ljubitelji te panoge. Maja letos so dejansko začeli z delom in istočasno se je ustanovil tudi teniški odsek, ki je, po predvidevanju, naletel na veliko navdušenje med vaščani in drugimi. Vpisovanja so se vrstila kot na tekočem traku, tako da je trenutno igrišče zasedeno od jutra pa do poznega večera. Igrišče je namreč opremljeno z razsvetljavo.

Tudi tečaja, ki ga je priredila sekcija, se je udeležilo dokajšnje število mladih. Tečaj namreč obiskuje 22 udeležencev, kar kaže, da bo ta šport zajel tudi našo mladino. In to je bil seveda eden glavnih ciljev pobudnikov te nove športne panoge pri nas.

Vaščani gledajo seveda s ponosom na to novo športno napravo, ki je odprla domačinom in tudi drugim ljubiteljem te panoge novo možnost za pristno zabavo.

b. l.

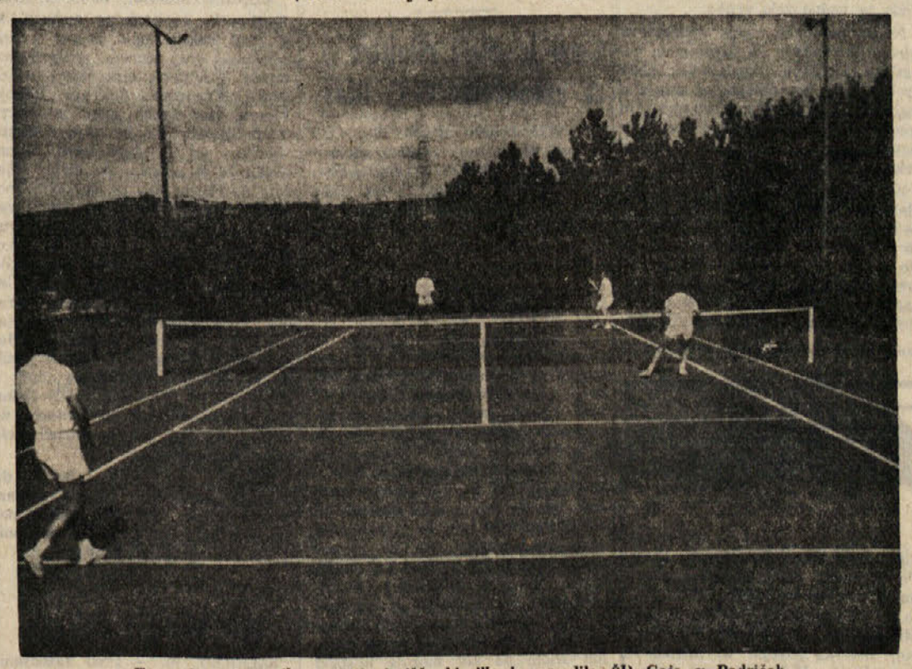

Eno od obeh novih teniških igrišč, ki jih je zgradilo ŠD Gaja v Padričah

Totocalcio

Brescia - Varese	X
Fiorentina - Cagliari	1 X
Foggia - Arezzo	1
Genoa - Juventus	2
Lanerossi - Reggiana	1 X
Milan - Mantova	1
Modena - Cesena	1
Novara - Catania	1 X
Palermo - Catanzaro	1 X 2
Reggina - Como	X
Roma - Perugia	1
Taranto - Bari	X 1
Ternana - Atalanta	X 1 2

TOTIP

1. —	prvi	1 1
	drugi	X 2
2. —	prvi	2
	drugi	2
3. —	prvi	X
	drugi	X
4. —	prvi	1 1
	drugi	X 2
5. —	prvi	2
	drugi	1 X 2
6. —	prvi	X 2
	drugi	1 X

Dvignil se je na komolec in pritisnil na petelina brzostrelke. Ko je rafal utihnil, je z zadnjimi močmi kriknil:

«Marjanca! Karel!»

Potem se mu je ulila iz ust kri. Obležal je in od bolečine grabil z rokami šope trav.

Čez nekaj trenutkov so bili pri njem. Karel in Blisk sta obstala vsa temna in upehana, Marjanca pa je pokleknila in jela močiti s solzami. Potipala je rano in ga hitela obvezovati. Pod rafali strojnice so ga srečno odnesli iz vasi.

Še preden se je med drevjem zasvitalo, so ga spravili v bunker sredi težko prehodnega goščavja, ki je včasih rabil odredu za skrivališče ranjencev. Bunker je bil že nekaj časa prazen. Zgrajen je bil iz smrekovih hlodov, ukopan v zemljo; imel je tesen vhod in majhno lino za zrak in svetlobo.

Položili so ga na pograd. Gnilo slamo so prekrili z odejami in odeli tudi njega. Pri njem so pustili Marjanco, zunaj pa tri stražarje s strojnico. Karel in Blisk sta odšla po zdravnika.

Zatohli prostor je dišal po jodu, trohnobi in vlažni ilovnati zemlji. Napolnjen je bil s turobnim mrakom. Dekle je sedela pri ranjencu na pogradu in ga tolažila. Držala ga je za roke, mu zrla v vročične oči in bledi obraz. Roke je imel hladne in vlažne, bil je brez moči. Po bledem čelu so polzele mrzle kaplje. Kdaj pa kdaj je težko vzdihnil. Oči je odpiral s tako muko, kot bi bile veke lesene..

«Prišel bo zdravnik... Janez, vzdrži!... Bodi močan! Živeti moraš!» mu je tiho ponavljala in pritiskala lice k njegovemu, da bi mu blažila bolečino.

«Umiram... Vse telo mi polagoma hromi,» je šepetal in komaj vidno pregibal ustnice.

«Ne!» Marjanco je navdajala tesnoba. Misel na njegovo smrt ji je bila odvratno tuja. Zanjo ni življenja brez njega... Vzljubila ga je ob prvih dekliških sanjah, z vsem mladostnim žarom. Leta 1943 na spomlad je odšla za njim v odred in potem v brigado. Vedno ga je spremljala kakor senca. Borci si niso mogli predstavljati njega brez nje in ne nje brez njega. Bila sta si podobna kot brat in sestra; celo oblečena in oborožena sta bila enako.

Nagnil je glavo k njej in začutila je nekoliko močnejši pritisk rok. Saj bi že davno izdihnil, da ni zadrževala smrti misel nanjo. Toda kri se je odcejala in trebušna votlina se je polnila, mu pritiskala na srce. Oklenil se je njenih rok, kot bi se utapljal.

«Odhajam... Vse se megli...»

Nagnila se je nadenj. Njene vroče solze so kapljale na njegov bledeči obraz. Včasih tako živahne oči so se rahlo svetlikale v mrliškem soju. Sonce je zdrsnilo za oblake, pobočje je zagrnila senca, v bunkerju se je temnilo. Prižgala je svečo. Plamen je v trohnelem zraku trepetljal, kot da bo zdaj zdaj ugasnil.

Skušal se je nasmehniti, tako kakor vedno, kadar sta se ljubila. Tako se je nasmehnil samo njej in včasih svoji materi. Jedke bolečine so popuščale in zdelo se mu je, da stopa v svetal sončen dan. Z Marjanco stopata skozi rosne trave, med cvetočim drevjem njegovega doma, prislonjenega na sončno reber... Njen zvonki smeh je pesem. To je zemlja, kjer sta se namenila živeti. On drži za plug, sveže dehti preorana zemlja, okoli hiše se pode otroci, ona pa stoji pri hišnih vratih in ga kliče... Vse zaliva meglena svetloba, v kateri lebdi njen obraz. Velike otožne oči, vlažne in blesteče... V njih se utrinjajo slike odhajajočega življenja. Zginjajo in se pojavljajo znova. Potem se tudi njen obraz zamegli in postaja majhen, se oddaljuje... Megla se vrti in postaja krvava in temna...

Dekle strmi vanj. Njegove oči so široko razprte. V njih trepeta rumen soj plamena. Njegove roke so čedalje bolj hladne in toge, glava mu je omahnila. Na obrazu mu je ostal nasmešek, ki je vedno veljal samo njej. V ostekleneli očeh pa se je zgostila groza...

«Janez!» je kriknila.

Njene ustnice so se dotaknile njegovih, ki so bile že mrzle. S poljubi mu je pokrila obraz in oči, nato si je zarila roke v lase in iz prsi se ji je utrgal živalski krik, kot bi kriknila zemlja, ki je skrivala v svojih nedrih mračni bunker. Marjanci se je svet podiral. Bela hišica med drevjem je razpadla, razleteli so se ljudje, ostala je sama na sovražni, pusti in prazni zemlji...

In spet je kriknila:

«Sovražim svet, ki mi ga je ubil! Iz dna srca sovražim vse, ki ubijajo!»

Tresla se je, misel se ji je skalila. Vrgla se je nanj in jecljala:

«Janez! Nihče naju ne bo nikoli več preganjal... Nihče naju ne bo nikoli več ločil... Nihče nikoli več obsojal... To sem se zaobljubila! Samo tvoja sem bila in samo tvoja ostanem...»

Vzela je njegovo vojno torbo in iz bloka iztrgala list. Z otroško okroglimi črkami je pod začetek dnevnika, kjer je bil on zapisal: «Danes napademo Križe...» napisala svojo poslednjo željo: «POKOPLJITE NAJU SKUPAJ!»

Njena roka je segla po njegovi pištoli. Legla je k njemu in ga objela okoli vratu, tako kot vedno, kadar sta šla spat. Glavo je pritisnila k njegovemu ušesu, kot bi mu morala povedati nekaj skrivnostnega, kar je samo zanj in za nikogar drugega. Prst je poiskal petelina.

Votlo je počilo med vlažnimi stenami, pajčevine na stropu so vztrepetale in se počasi umirile...

Ko sta se Karel in Blisk vrnila z zdravnikom, sta z obrazov preplašenih stražarjev razbrala, da se je nekaj pripetilo. Stopila sta v bunker. S pograda sta se svetlikala dva bleda obraza kot dva bela kamna na dnu globokega vodnjaka.

«Kot bi spala!» je pomislil Blisk in prižgal svečo. Plamenček je zatrepetal. Še vedno ga je objemala. Oči so se jima vlažile in ostala sta brez besed. Nekaj nerazumljivo težkega jima je leglo na dno duše. Nekaj, kar vžge v duši neizbrisno znamenje.

Položili so ju v skupen grob na robu gozda, kakor je želela Marjanca. Ilovnato dno so nastlali s smrekovimi vejicami. Počivala sta na mehkem, kot včasih na Jelovici. Tudi pokrili so ju s smrekovimi vejicami, da bi njuna lepa obraza obvarovali pred grudami prsti...

Govoril jima ni nihče. Samo častna salva je odjeknila v nebo, kjer je sonce naglo drselo v mrak gorovja. Bataljon je bil postrojen okoli groba v obliki podkve. Ob jami so stali Karel, Blisk in Marko. S sivimi minerjevimi lasmi se je igral večerni veter. Stal je skrušen, droban, s klobukom v roki. Ta samorastnik, kamnar, najbolj trd med vsemi, je jokal. Srečaval se je s smrtjo na treh kontinentih sveta, v ječah, delavnicah in na bojnih poljih... toda čim bliže mu je bila, tem bolj mu je bila tuja.

Nekje v daljavi — v smeri proge in reke — je votlo zabobnelo. Odmev se je v vetru izgubil med pobočji mračnih gora, ki so zapirale obzorje.

Na gomilo so zasadili brezov križ in se izgubili v gluho noč.

33

Zlohotna senca smrti je visela nad bataljonom. Obkrožala jih je izdaja, nemški izvidniki so jim sledili, čeprav so se premaknili vsako noč. Vendar so se uspešno izogibali spopada s sovražnikom.

Lotili so se še dveh gradov, kjer so tičale za debelimi zidovi maloštevilne žandarske posadke.

Mlad skojevec, domačin, se je prostovoljno javil, da bo zaklal stražarja. Dve leti je delal v gradu in poznal vsak kamen v okolici. Z bajonetom v roki, ki mu ga je Karel nabrusil, se je plazil k vhodu. Napadalne skupine pa so čakale pri gospodarskem poslopju skupno z minerci.

Fant se je splazil prav do stražarja, pred njim pa mu je vse odpovedalo. Še preden je premagal strah in se dvignil iz teme, ga je stražar zagledal, spustil rafal in pobegnil v bunker.

Debelih grajskih zidov niso naskočili, po kratkem streljanju so raje odšli.

Naslednjo noč je bataljon napadel grad Adergas. Miner Marko je slutil, da bodo Nemci poslali graščini pomoč, zato jim je z vodom borcev in dvema strojnicama pripravil zasedo ob cesti ter zakopal mine. Z njim je bil tudi Blisk.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul Montecchi 6/II Telefon 95 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. v SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 11. septembra 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana Gradišče 10/II nad telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 50 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZARADI VREMENSKIH NEPRILIK V PREJŠNJIH MESECIH

Razprava o deželni pomoči v komisiji za kmetijstvo

Odbornik Comelli orisal deželne načrte za pomoč - Komunista Bergomas in Moschioni poudarila neučinkovitost deželnega posega

Včeraj zjutraj se je sestala deželna komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in gorsko gospodarstvo, da bi preučila škodo, ki sta jo povzročila poljedelstvu toča in neurje, ki je 27. avgusta prizadelo goriško, pordenonsko in videmsko pokrajino.

Poročilo je podal odbornik Comelli, ki je dejal, da je izredna suša, ki smo jo zabeležili v naših krajih julija in avgusta posebno prizadela pridelek koruze in krme. Poleg tega so utrpeli znatno škodo cvetličarji in vinogradniki. Posledice slabe letine koruze in drugih vrst krme bodo občutili tudi živinorejci tako zaradi pomanjkanja krme, kot zaradi skrčenja števila živine. Po cenitvah pokrajinskih inšpektorjev za poljedeljstvo, znaša škoda približno 18 milijard lir.

Škodo, ki jo je povzročilo neurje na približno 10 tisoč hektarih, cenijo na pol milijarde, kar zadeva zgradbe, na milijardo in 300 milijonov pa kar zadeva pridelek. Ob koncu svojega poročila je Comelli orisal tudi, katere ukrepe bo dežela sprejela v prid prizadetim področjem. Predvsem z uveljavljanjem državnega zakona 364 iz leta 1970 potem pa z uveljavljenjem deželnega zakona št. 23 iz leta 1965, na podlagi katerega bo deželni svet dal podporo za popravila hiš, ki jih je poškodovalo neurje. Končno bodo predlagali tudi določene spremembe deželnega zakona št. 33 iz leta 1965. Comelli je dejal, da je dežela predvidevala tudi izredne posege na področju živinoreje.

Diskusije, ki je sledila njegovemu poročilu so se udeležili komunist Bergomas, misovec Boschi, Bettoli (PSIUP), Martinis in Cogo (KD) ter Moschioni (KPI).

Bergomas je poudaril, da so posegi dežele absolutno nezadostni ter je orisal zelo hud položaj v goriški pokrajini, kar zadeva namakalne naprave. Demokristjana Martinis in Cogo sta se tudi zadržala pri vprašanju namakalnih naprav v vsej deželi, ki bi po njunem mnenju morale biti enotne, tako da bi Furlanija-Julijska krajina dobila res učinkovito namakalno mrežo.

V diskusijo je nazadnje posegel še komunist Moschioni, ki je rekel, da mora poseg dežele dopolnjevati poseg države. Po njegovem mnenju ima država z zakonom št. 364 v rokah učinkovito orodje za uresničitev podpornih posegov, če ne bo prišlo do drugih ovir. Poudaril je nazadnje, da je deželni poseg absolutno nezadosten.

Nesreča zaradi prenaglega zaviranja

Zaradi prenaglega zaviranja je včeraj zgodaj zjutraj na obalni cesti tržiški avtomobilist trčil v videmskega, dve osebi pa sta bili pri tem ranjeni.

Malo po 7. uri je 30-letni Alessandro Boletti iz Tržiča, Ul. Zara 12, vozil svoj taunus goriške registracije iz Tržiča proti Trstu, ko je pri km 138+50 nenadoma močno zavrl, zaradi česar je vozilo zdrknilo nekoliko bolj na desno in čelno treščilo v parkirani fiat 600-D. Lastnika fiata videmske registracije, 43-letnega Renata Tonona iz San Vito al Torre v tistem trenutku k sreči ni bilo v avtu.

Pri trčenju sta se ranila Boletti in njegov sopotnik 59-letni Giordano Tomasi iz Tržiča, Ul. Manin 3. Najhuje jo je skupil prvi, ki se bo na ortopedskem oddelku bolnišnice zaradi zloma desne nadlahtnice in leve stegnenice moral zdraviti tri mesece, medtem ko so Tomasiju nudili v bolnišnici le prvo pomoč in ga odslovili s prognozo okrevanja v nekaj dneh.

Delavci tovarne CMI izvolili tovarniški svet

Delavci tovarne CMI so včeraj izvolili svoje predstavnike v enotni tovarniški svet. Prisotnih je bilo 146 delavcev, volilo pa jih je 120, ki so izvolili 13 delegatov. Enotni tovarniški svet se bo sestal, da določi svoje vodstvo, potem ko bodo tudi uradniki izvolili svoje predstavnike.

Včerajšnje volitve predstavljajo uspeh za delavsko gibanje, ki je moralo premostiti veliko težav, da je uresničil to svojo zahtevo. Med drugim je tudi delavska zbornica razdelila letak, v katerem je vabila delavce, naj se ne udeležijo volitev.

OB NAVZOČNOSTI 1000 DELEGATOV

Zaključen stotretji kongres britanske sindikalne zveze

V imenu italijanskega sindikata CISL je spregovoril tajnik Vito Scalia

LONDON, 10. — V Blackpoolu se je zaključil 103. kongres največje britanske sindikalne zveze tradeunion. Skoraj 1000 delegatov 144 sindikatov, ki so vključeni v zvezo in ki imajo skupno preko 10 milijonov članov, je po debatah o inflaciji, brezposelnosti, priključitvi Anglije v EGS in o protisindikalnih zakonih zaključilo srečanje s petjem himne «Auld lang syne».

Med današnjim srečanjem so se sindikati dotaknili tudi vprašanja Ulstra in policijskega zatiranja v tej deželi. Delegati so podpisali dokument, v katerem obsojajo naraščanje nasilja in s katerim zahtevajo od vlade, naj ukine vojaške ukrepe in jih nadomesti z demokratično ustavo.

Kot smo že omenili je bila druga zelo važna točka kongresa vstop Anglije v EGS. Sindikalisti niso strogo ločili tega vprašanja od vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi z brezposelnostjo, ki je po njihovem mnenju povezana s splošno gospodarsko politiko angleške vlade. Sindikati odločno nasprotujejo vstopu Anglije v EGS in s tem avtomatično podpirajo laburistično stranko ter soglašajo z ostalimi evropskimi sindikalnimi zvezami, ki načelno ne odklanjajo vstopa Anglije v EGS, temveč pogoje, ki jih evropska organizacija postavlja. Delegati so v tej zvezi sestavili resolucijo, ki jo je prej pripravil izvršni odbor TUC.

Na kongresu je bil navzoč tudi generalni tajnik italijanske sindikalne zveze CISL Vito Scalia, ki je pozdravil delegate in govoril o vlogi sindikalnih zvez v posameznih državah.

Huda prometna nesreča na Poljskem

VARŠAVA, 10. — Huda prometna nesreča, ki se je pripetila preteklo noč pri Vloclaveku (približno 200 kilometrov severno od Varšave), je terjala štiri smrtne žrtve in približno 20 ranjencev (od teh so tri v smrtni nevarnosti). Ob povratku z nekega izleta je avtobus, na katerem je bila skupina upokojencev tovarne iz Radomska, trčil v manjši tovornjak, ki je bil z ugasnjeno lučjo parkiran ob robu cestišča.

Huda nevihta v rimski pokrajini

RIM, 10. — Hudo neurje je danes zajelo celo rimsko pokrajino. Nevihto je spremljalo nenehno bliskanje, grmenje in strele. Neurje je doseglo svoj višek med 13. in 14. uro.

Naliv je posebno prizadel višje dele mesta, kot na primer rajon Monte Mario, številne predele Ulice Cassia in druge. Avtomobilski promet je bil povsod zelo otežkočen. Rimski gasilci so morali pohiteti z rešilnimi vozovi na več ko 100 različnih krajev.

Neurje je terjalo tudi eno človeško žrtev. Ko se je peljal po Ulici Salaria, je neki 62-letni moški izgubil oblast nad volanom ter se zaletel v drevo ob cesti. Bil je pri priči mrtev.

Še bolj dramatičen je bil položaj na letališču Fiumicino, kjer je voda vdrla v prostore letališke postaje ter poškodovala urade raznih letalskih družb. Predsednik organizacije letalskih družb je protestiral pri upravi letališča. Tudi potniki so se znašli v težkem položaju, ker je streha letališča hale puščala vodo.

Neurje je tudi hudo prizadelo kraj Santa Severa pri Civitavecchi. Morje ni utegnilo požirati vode naraslega hudournika, ki je preplavil naselje. Organi javne varnosti in gasilci so morali reševati prebivalstvo iz ogroženih področij.

Vrsta bombnih napadov in atentatov v Ulstru

LONDON, 10. — Preteklo noč so se v Belfastu in drugih severnoirskih večjih krajih vrstile eksplozije in manjši atentati. V Londonderryju je manjša oborožena skupina napadla vojaško enoto, štirje gverilci z zakritimi obrazi pa so nastavili bombe, ki so porušile tovarno v Belfastu. Gverilci so vdrli v tovarno, onemogočili čuvaju, da bi sprožil alarm, in nastavili bombe. Takoj nato so izginili in odpeljali s seboj čuvaja.

Šest mrtvih v hudourniku

PARIZ, 10. — Šest članov ene družine (oče in 5 sinov) je izgubilo življenje, ko je njihov avto zašel v deroče vode nekega hudournika. Nesreča se je pripetila prejšnjo noč pri naselju Meysse (Ardeche). Reševalci so našli v avtu eno samo truplo, druga pa so bila raztresena v dolžini več kot 200 metrov.

ŽENEVA, 10. — Mednarodna zdravstvena organizacija (OMS) je sporočila, da so v Španiji zabeležili od julija do danes 22 primerov kolere. Oblasti pravijo, da ni bilo smrtnih primerov.

NEVIHTE IN POPLAVE V SREDNJI AZIJI

Monsunsko deževje v Indiji je terjalo vsaj 360 žrtev

Najbolj prizadeta je država Utar Pradeš - Hude posledice poplav ob Rdeči reki v Vietnamu

NOVI DELHI, 10. — Dokončna bilanca žrtev hudih poplav, ki so prizadele indijsko državo Utar Pradeš, še ni znana. Domnevajo pa, da je vsaj 360 ljudi utonilo v kalnih vodah številnih rek, ki se valijo po indijski ravnini Računajo še, da je 125.000 ljudi ostalo brez strehe, za režitev in varnost drugih 40.000 pa je morala poskrbeti indijska vojska.

V Luncknowu je stanje vedno bolj skrbeče. Reka Gomati, ki teče blizu prestolnice države, vedno bolj narašča. Ker monsunsko deževje še ni ponehalo, je reka preplavila obrežja in dve tretjini mesta. Raven voda še vedno raste. Indijska vojska sodeluje s civilnimi oblastmi, da bi preprečili popolno preplavljenje mesta

Tudi v treh drugih okrožjih države Utar Pradeš (Azamgarah, Žaunpur, Lachimpur) je stanje zelo hudo.

Na drugi strani je treba še omeniti, da sta silno narasli reki Ganges in Jamura, ki ogrožata mesto Alahadab, ki je tudi v Utar Pradešu. Stanje je resno tudi v Novem Delhiju, kjer so oblasti že evakuirale prebivalstvo, ki prebiva ob reki.

Žrtvam poplav so se pridružile v zadnjem času še številne druge, ki jih povzroča kolera. Računajo, da je umrlo vsaj 250 ljudi zaradi te bolezni v okrožjih Hazaribagh in Muzafarpur v državi Bihar, ki pa jih je sicer že precej prizadela poplava. Epidemijo naj bi povzročile narasle vode rek, ki nosijo proti morju številna trupla ljudi.

SAJGON, 10. — Severnovietnamske oblasti so, kot sporoča hanojski radio, pripravile podroben načrt za pomoč prebivalstvu, ki je bilo v zadnjih dneh zelo prizadeto zaradi poplav na področju Rdeče reke. Zvedelo se je, da so narasle vode na tem področju porušile številne jezove. Do poplav je prišlo v samem Hanoju. Še po treh mesecih od začetka poplav je višina voda še vedno zelo velika.

Načrt hanojske vlade predvideva zdravniške centre za brezplačno pomoč prebivalstvu, mobilizacijo vsega prebivalstva ter oblasti za ponovno izgradnjo infrastruktur, tehnično in gospodarsko pomoč kmetijstvu ter stroge ukrepe proti vsem kršilcem zakona in varnostnih ukrepov.

Koliko je bilo do sedaj žrtev poplav v Severnem Vietnamu, se še ne ve. Vietnamske oblasti pravijo, da so sedanje poplave hujše od tiste z leta 1945, ko je izgubilo življenje več stotin ljudi. Južnovietnamska televizija pa govori celo o stotisočih in stotisočih žrtev. Ta huda elementarna nesreča pa Severnega Vietnama ni klonila, saj je hanojska vlada odbila vsakršno južnovietnamsko pomoč preko Rdečega križa.

GALVESTON, 10. — Orkan «Fern» je sinoči pustošil morsko obalo ob Teksasu v bližini Galvestona. Škoda baje ni velika, ker je orkan že izgubil precej svoje moči, ko se je približal kopnemu. Hitrost vetra, ki je znašala 160 km na uro v Mehiškem zalivu, se je znižala na 110 km.

Medtem je orkan «Edith» zajel področje zhodnega Honduraša, kjer vetrovi pihajo s hitrostjo 300 km na uro.

Umrl je čilski minister za urbanistiko C. C. Diaz

SANTIAGO DE CHILE, 10. — V starosti 63 let je v čilskem glavnem mestu umrl minister za gradbeništvo in urbanistiko Carlos Cortez Diaz. Diaz, ki je pripadal Allendejevi socialistični stranki, je zbolel pred približno dvema tednoma.

Tigra raztrgala cirkuškega uslužbenca

MURCIA (Španija), 10. — V zivalskem vrtu berlinskega cirkusa, ki je pred nekaj dnevi dospel v južnošpanski kraj Murcia, je tigra raztrgala 27-letnega cirkuškega uslužbenca Francoza Andreja Reneja Pierra. Kot vsako jutro je Pierre odprl kletko, da bi vanjo spustil «Mario», pet let staro tigro. Mimogrede jo je pobožal po grivi. «Maria» in Pierre sta se že dobro poznala in na božanje je tigra običajno odgovarjala z «brundanjem» ali tako, da mu je oblizala roko. Davi pa jo je božanje vznemirilo in je Pierra ugriznila za vrat. Mladenič se je je zaman skušal ubraniti. Tudi španski kolega, ki je takoj skočil v kletko ni ukrotil «Marie». Malo kasneje so dospeli gasilci, ki so tigro prisilili na umik z vodo. Ko so bolničarji rešili cirkuška uslužbenca, je bil Francoz že mrtev, Španec pa je utrpel zelo hude poškodbe.

Cirkuška uprava je izjavila, da si lahko samo na en način razlaga tragičen dogodek: Pierre naj bi bil nehote pobožal tigro po rani, ki jo je imela na hrbtu.

Mile kazni v Salernu

SALERNO, 10. — Pred kazenskim sodiščem se je zaključila obravnava proti skupini demonstrantov, ki so 18. julija ob pogrebu železničarja Bruna Labateja, ki je padel v «vročih dneh» boja za «prestolnico Kalabrije». Okoli 50 demonstrantov je napadlo kvesturo v Reggio Calabrii. Sodišče je danes obsodilo desničarske obtožence na kazni do največ 13 mesecev zapora.

Najdaljši dan

(Nadaljevanje s 4. strani)

kaj so počeli člani francoskega odpora v usodnih urah, pa smo spet med vojaki, ki se stiskajo na invazijskih ladjah in čakajo, da jih prepeljejo do obale. Potem smo priče krvavim spopadom in smrti, ki široko kosi na sipinah Normandije, tja do pozne noči prvega invazijskega dne, ko se začno čete zaveznikov urejati, ko za prvimi nesrečnimi vojaki, ki so na svojih plečih prenesli prvi udar, prihajajo nove sile in začno v urejenih bojnih formacijah prodirati v notranjost Francije. Iz vseh teh drobnih sličic pa kot mozaik nastaja zaokrožena podoba velikega in usodnega spopada ter odločilnega dne.

Razumljivo je, da tako napisana knjiga ne more biti drugačna kot izredno plastična, izredno zanimiva, vsekakor taka, da je več kot vredna branja. Priporočila ne potrebuje, ker je po vsem svetu dovolj znana.

Radio Televizija

SOBOTA, 11. SEPTEMBRA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. pesmi; 11.50 Veseli motivi; 12.10 Poklici: «Sodarji»; 12.40 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Glasbeni festival v Števerjanu; 16.30 Plesna čajanka; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert Dua Palm-Contarsky; 18.55 Pojeta Patty Pravo in L. Battisti; 19.10 Svet v očeh slovenskih popotnikov; 19.25 Nekaj jazza; 19.40 Zbor GM iz Ljubljane; 20.00 Šport; 20.50 Burka v enem dejanju: «Nemški ne znajo»; 21.45 Vabilo na ples; 22.45 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Pesmi; 15.50 Koncert violinista M. Siminija in pianista E. Silvestrija; 16.45 Boschettijev trio.

KOPER

8.00, 12.30, 14.00, 15.30, 18.00, 20.15, 23.30 Poročila; 8.10 Jutranja glasba; 9.30 Glasbena matineja; 12.00 Glasba po željah; 14.05 Ansambli lahke glasbe; 15.40 Zabavna glasba; 16.00 Prenos RL; 16.30 Sestanek ob juke boxu; 17.00 Primorski dnevnik; 17.15 Zapojmo in zaigrajmo; 18.30 Orkestri; 19.00 Sestanek s poslušalci; 20.30 Prenos RL; 23.20 Plesna glasba; 24.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Glasbena matineja; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Poje tenorist F. Tamagno; 12.10 Ital. zgodbice; 13.15 «La corrida»; 15.50 Srečanje z znanostjo; 16.30 «Dva + dva = 5»; 17.10 Veliki variete; 20.20 Jazz koncert 1971; 21.05 Rad. nadaljev. F. De Roberta: «I vicerè»; 21.40 Madžarska ljudska glasba; 22.10 Ital. sodobni skladatelji.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.40 Orkestri; 9.35 Drama v 30 minutah; 10.05 Pesmi za vse; 10.35 Glasbeni variete; 12.30 Weekend z Raffaello; 14.00 in 18.05 Kako in zakaj; 14.05 in 15.40 Plošče; 16.35 «Alto gradimento»; 20.10 Bellinijeva melodrama v dveh dej.: «La sonnambula»; 22.15 Sammy Price in Errol Gardner ob klavirju; 22.40 Štafeta; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Vera v glasbi; 13.00 Medigra; 14.00 Doba klavirja; 14.40 Simf. koncert; 16.00 Ital. sodobna glasba; 17.35 Glasba izven sheme; 18.00 Zgodovinski pogovori; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Simf. koncert.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Mahlerjeve simfonije; 9.55 Ital. sodobna glasba; 10.10 J. Strauss; 10.20 Arhiv plošče; 11.00 Medigra; 12.20 Louis Spohr — fantazija; 12.30 Igrata violinista Vaša Prihoda in Isaac Stern; 13.30 Vivaldijeva serenada; 14.40 Saint — Saënsov koncert.

SLOVENIJA

8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.00, 24.00, 02.00 Poročila; 9.10 Glasbena matineja (Premrl, Osterc, Lipovšek, Pahor); 10.05 Pionirski tednik; 10.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana; 10.50 Radijskim poslušalcem; 11.15 Pri vas doma; 13.10 Iz domače simfonične zakladnice; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 14.15 Zabavna glasba; 15.30 Pojo solisti beograjske Opere; Milica Miladinović, Aleksander Marinković, Biserka Cvejić in Miroslav Čangalović; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 17.40 Dobimo se ob isti uri; 18.10 Gremo v kino; 18.50 Klavir v ritmu; 19.15 Z našim orkestrom; 19.45 S knjižnega trga; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Z ansamblom Borisa Kovačiča; 21.00 Večer z napovedovalcem Edijem Mohorkom; 21.30 Zabavna radijska igra; 23.20 Oddaja za naše izseljence; 00.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

10.00 Kinematografski spored; 16.30 Prenos kol. dirke; 18.15 Program za otroke; 19.50 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Zabavni spored z Rito Pavone; 22.15 Severna Irska: vzroki boja; 23.15 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Človeški boj za obstoj: od čarovništva do znanosti; 22.15 TV film: «La memoria di Kunz»; 23.15 Prenos evropskega prvenstva v bezbolu.

JUG. TELEVIZIJA

10.35 TV v šoli; 17.35 Motorne dirke za prvenstvo Jugoslavije; 19.20 Andaluzijski plesi; 19.45 Obzornik; 20.00 Bratovščina sinjega galeba; 20.30 TV kažipot; 21.00 TV dnevnik; 21.35 Zabavno glasbena oddaja «Zlati delfin»; 22.35 Cirkus; 23.05 Nikoli grde besede; 23.40 Poročila

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanke; 20.30 Glasbeni spored; 21.10 A. Borodin: «Knez Igor» (v izvajanju poljskega gledališča iz Lodža).

Ko boste prišli v LJUBLJANO, obiščite tudi TRGOVSKO PODJETJE

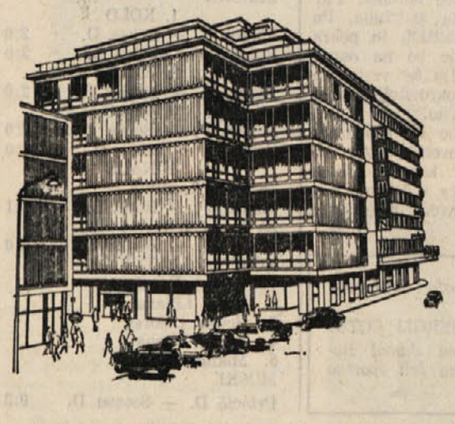

ki vam v svoji specializirani sodobni enoti

VELEBLAGOVNICI PRI POŠTI nama

(nasproti hotela Slon)

nudi: kvalitetni izbor usnjene konfekcije za moške in ženske, klasične in boutique mode ■ V hiši je lastna menjalnica ■ Za nakup z devizami odobravamo 10% popusta

VOCE

EXPORT - IMPORT KMETIJSKIH PROIZVODOV

ZAGREB, PRAŠKA 2/II — JUGOSLAVIJA

IZVOZ — UVOZ vseh vrst svežega in suhega sadja in zelenjave, gozdnih sadežev, globoko zmrznjenega sadja in zelenjave, konserviranega sadja in zelenjave, vseh vrst sadne pulpe, koncentriranih sadnih sokov, žitaric, krme in drugih poljedelskih pridelkov.

NOVOST v našem poslovanju — uvoz kolonialnega blaga in prehrambenih izdelkov.

LASTNI POGONI:
«VITAMINKA» tovarna sadnih sokov in konserv, Banjaluka, Pilanska 23, SR BiH, telefon 21 152.
«STUBIČANKA» tovarna sadnih sokov, Gornja Stubica, telefon št. 7.
HLADILNIKI Vrbovec, telefon št. 75-186.
PLANTAŽA «Miljevci» v Širitovcih pri Drnišu, telefon 229.

POSLOVNE ENOTE S SKLADIŠČI:
KARLOVAC, Kaštel, telefon 73-81.
SPLIT, Kopilica b.b., telefon 33-71.
OSIJEK, C Cesarca 21, telefon 32-580.
SUBOTICA, Jugoslavenska ulica 59, telefon 23-870.
ŠEMPETER pri Novi Gorici, telefon 21 573

ZASTOPSTVA — BEOGRAD, Makedonska ulica 15, telefon 20-371.
ČAČAK, Bate Jankovića 57/a, telefon 27 62

SKLADIŠČA, TRGOVSKA MREŽA ZA TRGOVINO NA DEBELO IN NA DROBNO V ZAGREBU.

MEBLO TOVARNA POHIŠTVA Nova Gorica

Popolna komponibilnost posameznih elementov omogoča sestavo pohištva po Vaših željah in okusu. Z njimi lahko opremite prav vse prostore razen kuhinje in kopalnice. Preko 120 elementov izdelanih v različnih stilnih izvedbah in furnirjih, meri po višini posamezno ali v sestavi 2,40 m.

Zahtevajte pojasnila in prospekte pri Vašem trgovcu s pohištvom.

Kolikor ne bo mogel zadovoljiti Vaših želja se obrnite na naslov MEBLO ITALIANA S.p.A., GORIZIA, VIA DE GASPERI 31, telefono 87-470, telex 46266 I MEBLO, od koder boste prejeli barvne prospekte in pojasnila, pri katerem trgovcu v bližini Vašega stanovanja lahko blago kupite.

Intereuropa

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT

Glavna direkcija Koper,
Vojkovo nabrežje 32
Telefon: 21 830
Telex: 34 117 34-140, 34-113

s svojimi filialami in izpostavami v vseh jugoslovanskih središčih pristaniščih in na mejnih prehodih

VAM NUDI

■ popolni špediterski servis, organizira prevoze po suhozemskih, pomorskih in zračnih poteh ter daje nasvete v transportno-špediterskih zadevah

■ z lastnim kamionskim parkom prevzema vse vrste prevozov

■ specializirani dejavnosti sta blagovni tranzit prek luke Rijeka in Koper ter opravljanje špediterskih uslug na sejmih in razstavah doma in v tujini

Zaupajte vaše blago organizaciji INTEREUROPE. Prepričali se boste o našem strokovnem, hitrem in skrbno opravljenem servisu